KHRG ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့

ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏အသံများကိုမှတ်တမ်းပြုစုခြင်း

လူ့ အခွင့်အရေး သတင်းလွှာ

စာစဉ် (၂၆)၊
၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ

မြန်မာစစ်တပ်မှ

လေယာဉ်၊ ဒရုန်း၊ စက်တပ်လှေ့ထီးများ

အသုံးပြု၍တိုက်ခိုက်မှုများ၊

လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှု

မြေမြှုပ်မိုင်း

ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ

စစ်အာဏာရှင်ပြုလုပ်သော ရွေးကောက်ပွဲ

လက်နက်ကြီး

ပစ်ခတ်မှုများ

စစ်ဖက်ဆိုင်ရာလှုပ်ရှားမှုများ

KHRG ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့
ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏အသံများကိုမှတ်တမ်းပြုစုခြင်း

မျှော်မှန်းချက်

ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (KHRG)သည် အနာဂတ်တွင် မြန်မာပြည်မှတိုင်းရင်းသားနှင့် ပြည်သူလူထုများအားလုံး တရားမျှတမှုနှင့် တန်းတူအခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝရရှိစေရန် မျှော်မှန်းချက်အခိုင်အမာထားရှိထားပါသည်။

လုပ်ဆောင်ချက်

ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (KHRG)သည် လွတ်လပ်သော လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး မြန်မာပြည်အတွင်း လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန် ရွာသားများ၏အသံများကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် လူ့အခွင့် အရေးချိုးဖောက်ခံရမှုများအပေါ် သူတို့၏အခွင့်အရေးများ ကို ပြန်လည်တောင်းဆိုခြင်း၊ တုန့်ပြန်ကာကွယ်ခြင်းစသည့် နည်းဗျူဟာများအား ပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြင့်လုပ်ဆောင်နေပါ သည်။ ရွာသားများ၏အသံ၊ အမြင်သဘောထားနှင့် အဓိက တောင်းဆိုမှုများကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်သော ဩဇာအာဏာ ရှိသူများအား လွှမ်းမိုးနိုင်ရန် ရွာသားများ၏လုပ်ဆောင်နိုင် စွမ်းနှင့် ၎င်းတို့၏လူ့အခွင့်အရေးများတောင်းဆိုရာတွင် အခွင့်အလမ်းပိုမိုရရှိလာစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ထို့နည်း အတူ ပြည်တွင်းပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ရွာသား များ၏ မိမိကိုယ်ကိုကာကွယ်သည့်နည်းလမ်းများအား ဝိုင်း ဝန်း ပံ့ပိုးပေးရန် တိုက်တွန်းလှုံ့ဆော်ပါသည်။

နောက်ခံသမိုင်း အကျဉ်းချုပ်

၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့သော ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့သည် လွတ်လပ်သောလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး မြန်မာပြည်အတွင်းလူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန် ရွာသားများ၏အသံများကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရမှုများအပေါ် သူတို့၏အခွင့်အရေးများကို ပြန်လည်တောင်းဆိုခြင်း၊ တုံ့ပြန်ကာကွယ်ခြင်း စသည့်နည်းဗျူဟာများအား ပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြင့်လုပ်ဆောင်နေပါသည်။ ထို့အပြင် ရရှိသည့်သတင်းအချက်အလက်များကို ဖြန့်ဝေပေးခြင်းနှင့် ချိုးဖောက်မှုများကို ကာကွယ်လျှက်ရှိသည့် ရွာသားများ၏နည်းဗျူဟာများအား ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် ၎င်းတို့နှင့်ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုများလုပ်ခြင်းဖြင့် မြန်မာပြည်ရှိ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန် ကြိုးပမ်းလျှက်ရှိနေပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏လုပ်ငန်းများကို အသေးစိတ်သိရှိလိုပါက www.khrg.org တွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

စာစဉ်မိတ်ဆက်

ဝမ်းမြောက်ခြင်းများစွာဖြင့် (၂၆) ကြိမ်မြောက်သတင်းလွှာကို KHRG မှ တစ်ဖန် ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ ဤသတင်းလွှာကို တစ်နှစ်တွင်နှစ်ကြိမ် ထုတ်ဝေလျှက်ရှိပါသည်။ ယခုအကြိမ်ထုတ်ဝေသည့် ဤသတင်းလွှာကို ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအထိ KHRG မှလက်ခံရရှိခဲ့သည့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ၎င်းမတိုင်မီအချိန်မှ သတင်းဖြစ်ရပ်များလည်း ထည့်သွင်းရေးသားထားပါသည်။

ဤသတင်းလွှာအား ဖြန့်ဝေရသည့်ရည်ရွယ်ချက်မှာ KHRG မှ လက်ခံရရှိခဲ့သော အချက်အလက်များကို ခရိုင်(၇)ခုအတွင်းရှိ ပြည်သူလူထုများအကြား မျှဝေပေးလိုခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ စာဖတ်သူများသည် ခရိုင်တစ်ခုချင်းစီမှ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အမျိုးမျိုးသောလူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ဖတ်ရှုနိုင်ရန်၊ ကရင်ပြည်နယ်ရှိ ခရိုင်အားလုံးမှ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေများကို သိရှိရန်နှင့် မျက်စိပွင့်နားပွင့်လာရန်ရည်ရွယ်၍ ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤ KHRG သတင်းလွှာတွင် ပါရှိသောအချက်အလက်များကို ကရင်ပြည်နယ်၏ ခရိုင်(၇)ခုဖြစ်သော **ဒူးသထူ (သထုံ)ခရိုင်၊ တောအူး(တောင်ငူ)ခရိုင်၊ ခလယ်လွီထူ(ညောင်လေးပင်)ခရိုင်၊ ဘိတ်–ထားဝယ် (မြိတ်–ထားဝယ်) ခရိုင်၊ မူတြော် (ဖာပွန်)ခရိုင်၊ ဒူးပလာယာခရိုင်နှင့် ဘားအံခရိုင်**တို့မှ ကောက်ယူ၍ ရေးသားတင်ဆက်ထားပါ သည်။ ဤသတင်းလွှာထဲမှ လူ့အခွင့်အရေးချိုး ဖောက်မှုပြဿနာတစ်ခုချင်းစီသည် ခရိုင်အားလုံးတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး အချို့နေရာတွင် ချိုးဖောက်မှုပုံစံတူညီမှုရှိကြပြီး အချို့တွင် ကွဲပြားမှုများရှိနေသည်ကို စာဖတ်သူများအနေဖြင့် သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဤဖော်ပြပါသတင်းလွှာစာစောင်ထဲတွင် မြန်မာစစ်တပ်၏ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများ၊ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများ၊ မြေမြှုပ်မိုင်းနှင့် လက်နက်ကြီးကျည်အကြွင်းအကျန်များကြောင့် ဒေသခံများ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိမှု၊ မြန်မာစစ်တပ်၏ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုကြောင့် ဒေသခံများအပေါ် သက် ရောက်မှု၊ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေး၊ ၂၀၂၅ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းနှင့် ၂၀၂၆ ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းတွင်ပြုလုပ်သော စစ်အုပ်စု၏ရွေးကောက်ပွဲနှင့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှု စသည်တို့ ပါဝင်သည်။။

နောက်ဆုံးအနေဖြင့် မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်းဒေသအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို စာဖတ်သူများမှ သိရှိနားလည်ပြီး ရွာသားများရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများအပေါ် ၎င်းတို့၏ခံစားချက်များကို စာဖတ်သူများအနေဖြင့် ရှုမြင်ခံစားနိုင်မည်ဟု KHRG မှ ယုံကြည်ပါသည်။ ထို့အပြင် ဖြစ်နိုင်မည်ဆိုလျှင် ရွာသားများကြုံတွေ့ခံစားရသည့် ပြဿနာရပ်များအား ရှေ့ဆက်၍ အနာဂတ်တွင် အတူတကွကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်းများရှာဖွေရန်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာစစ်တပ်၏ လေကြောင်း တိုက်ခိုက်မှုများ

ဤအခန်းတွင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ အထိ ထိုကာလအတွင်း KHRG လှုပ်ရှားရာနယ်မြေခရိုင် (၇) ခုစလုံး တွင် မြန်မာစစ်တပ်မှ လေကြောင်းဖြင့်တိုက်ခိုက်ခဲ့သောဖြစ်စဉ်များကို ဖော်ပြထားပါသည်။ မြန်မာစစ်တပ်သည် လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းများကို အသုံးပြု၍ အရပ်သားများနေထိုင်ရာကျေးရွာအတွင်း၊ ကျေးရွာအနီး ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် စိုက်ပျိုးခြံများတွင် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်သည့်အခြေအနေ များကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။ စစ်အာဏာသိမ်းမှုဖြစ်ပွားချိန်မှစ၍ ယနေ့ အချိန်အထိ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများသည် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေ ဆဲဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် KNU ထိန်းချုပ်သောတစ်ချို့ခရိုင်များတွင် မြန်မာစစ်တပ်သည် စက်တပ်လေထီး (ပါရာမော်တာ) များကိုစတင် အသုံးပြု၍တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်များလည်း တွေ့ရှိရသည်။ မြန်မာ စစ်တပ်သည် များသောအားဖြင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားသည့်အချိန်အတွင်း ဖြစ်စေ၊ KNLA နှင့် PDF ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့များက ၎င်းတို့၏တပ် စခန်း များကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်သည့်အချိန်တွင်ဖြစ်စေ လေယာဉ်၊ ဒရုန်း နှင့်ပါရာမော်တာများကိုအသုံးပြု၍ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်လေ့ရှိသည်။ တခါ တရံတွင် တိုက်ပွဲမဖြစ်ပွားသည့်တိုင်အောင် အရပ်သားဒေသများကို လေကြောင်းဖြင့် တိုက်ခိုက်သည့်ဖြစ်စဉ်များလည်းရှိသည်။ ဤသို့ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် ဒေသခံရွာသားများ ထိခိုက်သေ ဆုံးရခြင်း၊ ဒဏ်ရာရရှိခြင်းနှင့် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရခြင်းများတွေ့ရှိ ရသည်။ ထို့အပြင် အိုးအိမ်ပစ္စည်းများ၊ စာသင်ကျောင်းများ၊ ဘာသာ ရေးအဆောက်အအုံများနှင့် ရွာသားများ၏စိုက်ပျိုးခြံများ ထိခိုက် ပျက်စီးသွားသည့်အပြင် ၎င်းတို့၏တိရိစ္ဆာန်များလည်း ထိမှန်သေဆုံး ခြင်းများရှိခဲ့သည်။ ဤအခြင်းအရာများကြောင့် ရွာသားများသည် အကြောက်တရားများနှင့် ရှင်သန်နေထိုင်ရသည်။ ဤလေကြောင်း တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်စဉ်အချို့ကို ခရိုင်အလိုက်ဖော်ပြထားပါသည်။ သို့သော် လည်း KHRG အနေဖြင့် လက်လှမ်းမမီနိုင်၍ သတင်းမှတ်တမ်းမပြုစု နိုင်သည့် ဖြစ်စဉ်များလည်းရှိပါသည်။

ဒူးသထူခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း မြန်မာစစ်တပ်သည် ဒူးသထူခရိုင်တွင် လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းများကိုအ သုံးပြု၍ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် အနည်းဆုံး ရွာသား (၁၉)ဦး သေ ဆုံးပြီး (၉) ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ သေဆုံးသွားသည့်ရွာသားများတွင် ကလေး (၅) ဦးပါဝင်ပြီး ဒဏ်ရာရရှိသည့်ရွာသားများတွင် ကလေး (၂) ဦးပါဝင်သည်။ ထို့အပြင် ရွာသားများပိုင်ဆိုင်သည့်နေအိမ် (၁၄)လုံးထိ မှန်ပြိုကျသွားပြီး နေအိမ် (၂၄) လုံးနှင့်ဆေးရုံတစ်လုံးလည်းအနည်းငယ် ထိမှန်ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။

ဥပမာဖြစ်စဉ်တစ်ခုမှာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့ ညနေ (၃း၂၀) မိနစ်တွင် မြန်မာစစ်တပ်ပိုင် ဂျက်ဖိုက် တာတစ်စီးသည် ဘား အံမြို့နယ်၊ ဟတ္တလိုက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကဒ--- ကျေးရွာအနီး ကထ--- နေရာနှင့် ဖလံတောင်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကန--- ကျေးရွာအကြားတွင် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဂျက်ဖိုက်တာပစ်ချသည့်ဗုံးများသည် စောလ--- ၏စိုက်ပျိုးခြံနှင့် စောဝ--- ၏စိုက်ပျိုးခြံအဆက်ကြားတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲ၍ စိုက်ပျိုးပင်များ ထိမှန်ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ ဤဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကန--- ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သည့်ရွာသားတစ်ဦးဖြစ်သူ စောသ--- (၄၄ နှစ်) က ယခုလိုပြောပြသည်။ *“မြန်မာစစ်တပ်က ဒီတစ်ကြိမ်ဗုံးလာကြဲတာ သူတို့ရန်သူတွေကို ပစ်မှတ်ထားတာမဟုတ်ဘူးထင်တယ်။ သူတို့ပစ်မှတ်က ပြည်သူတွေကိုပဲ။ သူတို့ရည်ရွယ်ချက်က ပြည်သူတွေရဲ့ စိုက်ခင်းတွေ၊ တောထဲမှာရှိတဲ့ဆေးပေးခန်းတွေကို ဖျက်ဆီးချင်တာဖြစ်မယ်ထင်တယ်။ သူတို့မှာလည်း စပိုင်တွေ ရှိမယ်ထင်တယ်။ လူတွေကိုပစ်မှတ်ထားတိုက်ခိုက်ပေမဲ့ ဘယ်သူမှမထိခိုက်ခဲ့ဘူး။ ကံကောင်းတယ်လို့ပြောရမယ်။ သူတို့ပစ်ချတဲ့ဗုံးတွေက ဆေးပေးခန်းအနီးမှာကျသွားတယ်လေ။ ကျွန်တော်တို့ကိုမထိတာကံကောင်းတယ်။ အရင်တုန်းက သူတို့လာပစ်ချတာ နှစ်ခါ၊ သုံးခါရှိတယ်။ ကန---ရွာမှာရှိတဲ့ဆေးခန်းကိုတစ်ကြိမ်လာပစ်တယ်။ ပြီးတော့ ကဒ--- ရွာနဲ့ကန--- ရွာအကြားမှာ နှစ်ကြိမ်လာပစ်တယ်။ မနက်မှာတစ်ကြိမ်၊ ညမှာတစ်ကြိမ်လာ ပစ်သွားတယ်။ ပြီးတော့ ဒီတစ်ကြိမ်မှာလည်းလာပစ်သွားတယ်။”* အခင်းမဖြစ်ပွားမီတွင် မြန်မာစစ်တပ်ပိုင် ဒရုန်းတစ်စီးသည် ရပ်ရွာဒေသအတွင်း ကင်းလှမ်းထောက်မှုများရှိခဲ့ သည်။ မြန်မာစစ်တပ်သည် ရွာသားများ ဆန္ဒပြသည့်အကြောင်းကို ကြားသိရှိခြင်းကြောင့် လေယာဉ်ဖြင့်လာရောက်ဗုံးကြဲခဲ့သည်ဟု ဒေ သခံများက ယူဆကြသည်။ ဤဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုတွင် ဆေးခန်းတစ် လုံးလည်း အနည်းငယ်ထိမှန်ပျက်စီးခဲ့သည်။

တောအူးခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း မြန်မာစစ်တပ်သည် တောအူးခရိုင်တွင် လေယာဉ်နှင့်ဒရုန်းကိုအသုံးပြု၍ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် အနည်းဆုံး ဒေသခံရွာသား (၂) ဦးထိမှန် သေဆုံးပြီး (၂) ဦးဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ထို့အပြင် လူနေအိမ် အနည်းဆုံး (၁၂) လုံးထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သည်။ ရွာသားများပိုင်ဆိုင်သည့် တိရိစ္ဆာန်ခြံ အိမ်၊ စိုက်ပျိုးခြံနှင့် အခြားပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းများလည်း ထိမှန်ပျက်စီးခဲ့ သည်။

ဥပမာဖြစ်စဉ်တစ်ခုမှာ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် မြန်မာ စစ်တပ်ပိုင်ဂျက်လေယာဉ်တစ်စီးသည် ထောတထူမြို့နယ်၊ မောနေပွာ ကျေးရွာအုပ်စု၊ ခထ--- ကျေးရွာတွင် ဗုံးသုံးလုံးပစ်ချခဲ့သည်။ ဤဗုံးကြဲ တိုက်ခိုက်မှုတွင် ရွာသား (၂)ဦးထိမှန်သေဆုံးခဲ့သည်။ သေဆုံးသူနှစ် ဦး၏အမည်နှင့်အသက်များမှာ နော်မေ--- (၄၅ နှစ်) နှင့် နော်ယေ--- (၉၀ နှစ်) တို့ဖြစ်ကြသည်။ ထို့အပြင် အခြားရွာသား (၂)ဦးလည်း ထိ မှန်ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ ဒဏ်ရာရရှိ သူနှစ်ဦး၏ အမည်နှင့်အသက်မှာ နော် ရေ--- (၅၂နှစ်) နှင့် နော်လေ--- (၆၃နှစ်)တို့ဖြစ်သည်။ နော်ရေ--- မှာ သူမ၏ခြေထောက်တွင် ဒဏ်ရာရရှိပြီး နော်လေ--- မှာ သူမ၏နှုတ်ခမ်း တွင် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ရွာသားများပိုင်ဆိုင်သည့် နေအိမ် (၆)လုံးနှင့်

အိမ်တွင်းပစ္စည်းများနှင့်တိရိစ္ဆာန်ခြံအိမ်များလည်း ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။

ခလယ်လှိုင်ထူခရိုင်

ဤခြောက်လတာကာလအတွင်း မြန်မာစစ်တပ်သည် ခလယ်လှိုင်ထူခရိုင်တွင် လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု ပိုမိုလုပ်ဆောင်လာပြီး တစ်ချိန်ထဲတွင်လည်း ပါရာမော်တာကိုအသုံးပြု၍ ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်သည့်ဖြစ်စဉ်များပို၍များလာပါသည်။ ဖြစ်စဉ်အများစုတွင် မြန်မာစစ်တပ်သည် လေယာဉ်ဖြင့်ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခြင်းမလုပ်မီ ဒရုန်းများကိုစေလွှတ်၍ ဝေဟင်ကင်းထောက်လှမ်းမှုများ ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။ မြန်မာစစ်တပ်၏ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ခလယ်လှိုင်ထူခရိုင်အတွင်းရှိ အနည်းဆုံး အရပ်သား (၇) ဦးသေဆုံး၍ (၂၂) ဦးထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ သေဆုံးသည့်အရပ်သား (၇) ဦးထဲတွင် ဘုန်းကြီး (၁)ပါး၊ အမျိုးသမီး (၄) ဦးနှင့် ကလေး (၁) ဦးပါဝင်သည်။ ဒဏ်ရာရရှိသည့် အရပ်သား (၂၂) ဦးထဲတွင် ကလေး (၇) ဦးနှင့်အမျိုးသမီး (၅) ဦးပါဝင်သည်။ ထို့အပြင် ရပ်ရွာအဆောက်အဦး (၄၉) လုံးထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သည်။ ပျက်စီးသွားသည့်အဆောက်အဦးထဲတွင် ရွာသားများ၏နေအိမ် (၃၁) လုံး၊ စာသင်ကျောင်း (၂)ကျောင်းနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်း (၃) ကျောင်းပါဝင်သည်။ ရွာသားများပိုင်ဆိုင်သည့်တိရိစ္ဆာန်များလည်း ထိမှန်သေဆုံးခဲ့သည်။

ဥပမာဖြစ်စဉ်တစ်ခုတွင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့၌ ဆောထိမြို့နယ်၊ ညောင်ပင်ကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ကဖ--- ကျေးရွာအနီးတွင် မြန်မာစစ်တပ်နှင့် ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA) နှင့် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် (PDF) ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့များတို့အကြား တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားပြီးနောက် မြန်မာစစ်တပ်ပိုင် Y-12 လေယာဉ်သည် ထိုကျေးရွာနှင့်ကျေးရွာအနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် (၉)ကြိမ်တိုင်တိုင် လာရောက်ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဖုံးတစ်လုံးသည် ကဖ--- ကျေးရွာတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲ၍ ရွာသားတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဒေါ်ဖ---၏ညာဖက်လက်နှင့်ရင်ဘတ်တွင် ထိမှန်ကာ သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ဒေါ်ဖ--- သည် အသက် (၅၂)နှစ်ရှိပြီးဖြစ်သည်။ မြန်မာစစ်တပ်လေယာဉ်မှ ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်သည့် (၅)ကြိမ်မြောက်တွင် ဖုံးတစ်လုံးသည် ညောင်ပင်ကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ကဘ--- ကျေးရွာတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲ၍ ရွာသားတစ်ဦးဖြစ်သည့် မဘ--- အား ထိမှန်ကာ သူမ၏ညာဖက်ပေါင်နှင့်ညာဖက်မျက်လုံးတွင် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။

အခြားဖြစ်စဉ်တစ်ခုသည်လည်း ဆောထိမြို့နယ်၊ ပျဉ်ရေကျေးရွာအုပ်စု၊ ကယ--- ကျေးရွာတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်နေ့ ညနေ (၄း၃၀) မိနစ်တွင် ဆောထိမြို့နယ်၊ ပျဉ်ရေကျေးရွာအုပ်စု၊ ကရ--- ကျေးရွာတွင် အခြေချသည့်မြန်မာစစ်တပ်သည် ကယ--- ကျေးရွာကို ဒရုန်းဖြင့် ဖုံး (၃)လုံးပစ်ချ၍တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဖုံးတစ်လုံးသည် ကယ---ကျေးရွာရှိ ဦးဧ---၏နေအိမ်တွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲ၍ ဖုံးစများသည် ဒေါ်ဧ---၏ခြေထောက်နှင့်ရင်ဘတ်ကို ထိမှန်ကာ သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ဒေါ်ဧ--- သည် အသက် (၄၃) နှစ်ရှိပြီးဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ထိုနေ့ည (၉း၁၇) မိနစ်တွင် မြန်မာစစ်တပ်သည် ပါရာမော်တာ (၄)စီးကို အသုံးပြု၍ ကယ---၊ ကလ--- နှင့် ကဝ--- ကျေးရွာများအနီးတစ်ဝိုက်တွင် ဖုံး (၉)လုံးပစ်ချခဲ့သည်။ ဤဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုတွင် အသေအပျောက်များနှင့် ထိခိုက်ပျက်စီးမှု ရှိ၊ မရှိနှင့်ပတ်သက်၍ KHRG အနေဖြင့် သတင်းမှတ်တမ်းမယူနိုင်ခဲ့ပေ။

ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း မြန်မာစစ်တပ်သည် ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်တွင်လည်း လေကြောင်းဖြင့်ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ KHRG လက်ခံရရှိသည့်သတင်းအရ မြန်မာစစ်တပ်၏ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်ရှိ အနည်းဆုံး အရပ်သား (၁၅) ဦးထိမှန်ခဲ့သည်။ ထိမှန်သည့် အရပ်သားများထဲတွင် ကလေး (၁) ဦး၊ အမျိုးသမီး (၈) ဦးနှင့် ဘုန်းကြီး (၁) ပါးပါဝင်သည်။ ထို့အပြင် လူနေအိမ် (၅) လုံးနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်း (၁) ကျောင်းထိခိုက်ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ ဥပမာဖြစ်စဉ်တစ်ခုမှာ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့၌ နေ့လယ် (၁)နာရီနှင့် (၂) နာရီအကြားတွင် ထားဝယ်မြို့မှ မြန်မာစစ်တပ်ပိုင်ဂျက်လေယာဉ်တစ်စီးသည် လယ်ဒိုစိုးမြို့နယ်၊ ကမိုးသွေဒေသ၊ ကအ--- ကျေးရွာကို ပေါင် (၂၅၀) ဖုံးနှစ်လုံးပစ်ချသည့်အပြင် အော်လီဂန်သေနတ်များဖြင့်လည်း ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဤလေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုတွင် မိန်းကလေးငယ် (၁) ဦးသေဆုံးပြီး မိန်းကလေးငယ် (၁) ဦး၊ အမျိုးသမီး (၇) ဦးနှင့် အမျိုးသား (၁) ဦးထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ သေဆုံးသွားသည့်မိန်းကလေးငယ်တစ်ဦး၏ အမည်မှာ နော်စေ--- ဖြစ်ပြီး အသက် (၂) နှစ်ကျော်သာရှိသည်။

မူတြော်ခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း မြန်မာစစ်တပ်သည် လေယာဉ်နှင့်ဒရုန်းများကိုအသုံးပြု၍ မူတြော်ခရိုင်တွင် ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်သည့်ဖြစ်စဉ်များကိုလည်း KHRG မှ သတင်းလက်ခံရရှိခဲ့သည်။ မြန်မာစစ်တပ်၏ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုတွင် မူတြော်ခရိုင်ရှိ အနည်းဆုံး အရပ်သား (၅၃) ဦးအား ထိမှန်ခဲ့သည်။ ထိမှန်သည့် အရပ်သားများထဲတွင် အသက်မပြည့်သေးသည့်ကလေး (၁၂) ဦးပါဝင်သည်။ ထို့အပြင် လူနေအိမ် အနည်းဆုံး (၂၉) လုံးပြိုကျပျက်စီးသွားပြီး အခြားနေအိမ် (၅၃) လုံးအနည်းငယ်ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ စာသင်ကျောင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ ဘုရားကျောင်းနှင့်ရပ်ရွာအဆောက်အဦးများလည်း ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သည်။

ဥပမာဖြစ်စဉ်တစ်ခုမှာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့ မနက် (၁၀း၁၅) မိနစ်တွင် မြန်မာစစ်တပ်ပိုင် ဂျက်လေယာဉ်တစ်စီးသည် လူသောမြို့နယ်၊ ဖလာခိုကျေးရွာအုပ်စု၊ ခဂ--- ကျေးရွာကို ဖုံး (၂)လုံးပစ်ချတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ကျေးရွာရှိ စောဈေ---၏နေအိမ်တွင် ဖုံးကျရောက်ထိမှန်၍ ၎င်း၏နေအိမ်မီးလောင်ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ အခင်းဖြစ်ပွားသည့်အချိန်တွင် စောဈေ---၏သမီးဖြစ်သူ နော်ညေ--- (၁၆ နှစ်) နှင့်တူမဖြစ်သူ နော်တေ--- (၁၄ နှစ်) တို့နှစ်ဦးသည် အိမ်ထဲတွင်ရှိနေပါသည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် မီးလောင်နေသည့်အိမ်မှ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်လာသော်လည်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာများရရှိခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် မြန်မာစစ်တပ်ပိုင်ဂျက်လေယာဉ်တစ်စီးသည် လူသောမြို့နယ်၊ မုဒဲကျေးရွာအုပ်စု၊ ခဃ--- ကျေးရွာကို ပေါင် (၅၀၀) ဖုံးငါးလုံးပစ်ချတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထိုဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုတွင် ခဃ--- ကျေးရွာရှိ လူနေအိမ် (၅) လုံးထိမှန်ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် အသက် (၁၇ နှစ်)အရွယ် ရွာသားတစ်ဦးဖြစ်

သူ စောထေ--- ကိုလည်း ဗုံးစထိမှန်၍ ၎င်း၏ဘယ်ဖက်ခြေဖဝါးနှင့် ခြေသလုံးတွင် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။

ဒူးပလာယာခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း မြန်မာစစ်တပ်သည် ဒူးပလာယာခရိုင်တွင်လည်း လေကြောင်းဖြင့်လာရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့၍ အနည်းဆုံး အရပ်သား (၇) ဦးသေဆုံးပြီး (၂၇) ဦးထိမှန်ဒဏ် ရာရရှိခဲ့သည်။ သေဆုံးသွားသည့်အရပ်သားများထဲတွင် ကလေး (၂) ဦးနှင့်အမျိုးသမီး (၃) ဦးပါဝင်သည်။ ဒဏ်ရာရရှိသည့်အရပ်သားများထဲတွင် ကလေး (၈) ဦးနှင့် အမျိုးသမီး (၅)ဦးပါဝင်သည်။ ထို့အပြင် လူနေအိမ် (၅) လုံး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း (၁) ကျောင်းနှင့် စာသင်ကျောင်း (၂) ကျောင်းအပါအဝင် ရပ်ရွာအဆောက်အဦး (၁၀)လုံး ထိမှန်၍ ပြိုကျပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ ထိုမှုမက ဘုန်းကြီးကျောင်း (၁) ကျောင်း၊ လူနေအိမ် (၂၅)လုံးအပါအဝင် ရပ်ရွာအဆောက်အဦး (၃၅) လုံး အနည်းငယ်ထိမှန်ပျက်စီးခဲ့သည်။

ဥပမာဖြစ်စဉ်တစ်ခုမှာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် မြန်မာစစ်တပ်ပိုင်ဂျက်လေယာဉ်တစ်စီးသည် ကော်တရိမြို့နယ်၊ စုကလိကျေးရွာအုပ်စု၊ ခင--- ကျေးရွာကို ပေါင် (၅၀၀) ဗုံးသုံးလုံးပစ်ချတိုက်ခိုက်ခဲ့၍ စာသင်ကျောင်း (၁) ကျောင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း (၁) ကျောင်း၊ လူနေအိမ် (၆)လုံးအနည်းငယ်ထိမှန်ပျက်စီးသွားပြီး အခြားလူနေအိမ် (၃) လုံးအား ထိမှန်၍ပြိုကျပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ရွာသား (၁) ဦးသေဆုံးပြီး (၁) ဦးထိ မှန်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ဒဏ်ရာရရှိသည့်ရွာသားတစ်ဦးကို ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ခစ--- ဆေးရုံသို့ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။ မြန်မာစစ်တပ်ပိုင်ဂျက်လေယာဉ်တစ်စီးသည် ထိုကျေးရွာကို ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်သည့်အချိန်တွင် ၎င်းတို့၏ Y-12 လေ ယာဉ်တစ်စီးသည်လည်း (၁၂၀) မမ လက်နက်ကြီးကျည်သီးများ အလုံး (၂၀) ကျော် ပစ်ချခဲ့သေးသည်။

ဤဓာတ်ပုံကို ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလအတွင်း ဒူးပလာယာခရိုင်၊ စုကလိကျေးရွာအုပ်စု၊ ခင--- ကျေးရွာတွင် KHRG ကွင်းဆင်းလုပ်သားတစ်ဦးက ရိုက်ယူခဲ့သည်။ ပုံတွင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့၌ မြန်မာစစ်တပ်ပိုင်ဂျက်လေယာဉ်တစ်စီးသည် ခင--- ကျေးရွာတွင် လာရောက်ဗုံးကြဲ၍ ရွာသားတစ်ဦး၏နေအိမ်ထိမှန်သဖြင့် ပြိုကျပျက်စီးသွားသောအခြေအနေကို ဖော်ပြထားသည်။ *(ဓာတ်ပုံ – KHRG)*

ထို့အပြင် ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် မြန်မာစစ်တပ် ခြေလျင်တပ်ရင်း (ခမရ) အမှတ် (၃၂) သည် နို့တကောမြို့နယ်၊ ကြခတ်ကျောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ခဆ--- ကျေးရွာသို့ ဒရုန်းတစ်စီးစေလွှတ်၍ ရွာသားအများ နေထိုင်သည့်ရော်ဘာခြံထဲတွင် ဗုံးများကြဲချ၍ ရွာသား (၂) ဦးထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ အဆိုပါရွာသားနှစ်ဦးသည် စောဒေ--- (၄၀ နှစ်) နှင့် စောနေ--- (၄၃ နှစ်) တို့ဖြစ်ကြသည်။ စောဒေ--- သည် သူ၏ဘယ်ဖက်ခြေမတွင် ဒဏ်ရာရရှိပြီး စောနေ---မှာ သူ၏မျက်နှာနှင့်ဘယ်ဖက်ပေါင်တွင် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။

ဘားအံခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း မြန်မာစစ်တပ်သည် လေယာဉ်နှင့်ဒရုန်းများကိုအသုံးပြု၍ ဘားအံခရိုင်တွင် လာရောက်ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်သည့်ဖြစ်စဉ်များကိုလည်း KHRG အနေဖြင့် သတင်းလက်ခံရရှိခဲ့သည်။ မြန်မာစစ်တပ်၏လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဘားအံခရိုင်ရှိ အနည်းဆုံး လူနေအိမ် (၁၂) လုံး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း (၅) ကျောင်းနှင့် ကရင်နတ်စားဘုရားရှိခိုးကျောင်း (၁) ကျောင်းအနည်းငယ်ပျက်စီးသွားပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်း (၃) ကျောင်း၊ စာသင်ကျောင်း (၂) ကျောင်းနှင့် လူနေအိမ်တစ်လုံးမှာလည်း ထိမှန်၍ပြိုကျ ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ရွာသားများပိုင်ဆိုင်သည့် ဈေးဆိုင် (၄)လုံးလည်း ဗုံးထိမှန်၍ မီးလောင်ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။

ဥပမာဖြစ်စဉ်တစ်ခုမှာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့ မနက် (၁)နာရီခန့်တွင် မြန်မာစစ်တပ်ပိုင်ဂျက် လေယာဉ်တစ်စီးသည် တနေးဆါးမြို့နယ်၊ ထီးဝဘလောကျေးရွာအုပ်စု၊ ခဈ--- ကျေးရွာကို လာရောက်ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဗုံးတစ်လုံးသည် ခည--- ကျေးရွာမှ ရွာသားတစ်ဦးဖြစ်သူ စောပေ---၏လယ်ယာထဲတွင် ကျရောက်ပေါက်

ဤဓာတ်ပုံသည် ဘားအံခရိုင်၊ တနေးဆါးမြို့နယ်၊ ထီးဝဘလောကျေးရွာအုပ်စု၊ ခဈ--- ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သည့် ရွာသားတစ်ဦးထံမှ လက်ခံရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့၌ ထီးဝဘလောကျေးရွာအုပ်စု၊ ခဈ--- ကျေးရွာရှိ လယ်ယာထဲတွင်ရိုက်ယူခဲ့သည်။ ပုံတွင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့ မနက် (၁)နာရီခန့်တွင် မြန်မာစစ်တပ်ပိုင်ဂျက်လေယာဉ်တစ်စီးသည် ခဈ--- ကျေးရွာကို လာရောက်ဗုံးကြဲ၍ ခဈ--- ကျေးရွာအနီးရှိ ခည--- ရွာမှ ရွာသားတစ်ဦးပိုင်ဆိုင်သည့်လယ်ယာထဲတွင် ဗုံးကျရောက်ပေါက်ကွဲပြီး စပါးပင်များပျက်စီးသွားသောအခြေအနေကို ဖော်ပြထားသည်။ *(ဓာတ်ပုံ – ဒေသခံရွာသား)*

ကွဲခဲ့သည်။ လယ်ယာပိုင်ရှင်၏ပြောပြချက်အရ ဗုံးသည် စပါးထွက်ကောင်းသောလယ်ယာထဲတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျန်ရှိသောနေရာများတွင် စပါးများအထွက်မကောင်းသောကြောင့် လယ် ပိုင်ရှင်အနေဖြင့် စိတ်သောကရောက်ခဲ့ရပြီး ၎င်း၏မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် အခက်အခဲများရှိလာသည်။

ထိုနည်းတူစွာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့ မနက် (၁၁း၅၄) မိနစ်တွင် မြန်မာစစ်တပ်ပိုင်ဂျက်လေယာဉ် တစ်စီးသည် တနေးဆါးမြို့နယ်၊ နို့ကေကျေးရွာအုပ်စု၊ ခတ--- ကျေးရွာကို ဗုံးနှစ်လုံးပစ်ချတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ပထမဗုံးတစ်လုံးသည် ကရင်နတ်စားဘုရားရှိခိုးကျောင်းနှင့် စောဖေ---၏ရော်ဘာခြံထဲတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲ၍ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းနှင့် စောဖေ---၏ ရော်ဘာပင်များ ထိမှန်ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ ဒုတိယဗုံးတစ်လုံးသည် ကျေးရွာထဲတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲ၍ စောဘေ---၏နေအိမ်ကိုထိမှန်ကာ ပြိုကျပျက်စီးသွားပြီး အခြားလူနေအိမ် (၈) လုံးလည်း အနည်းငယ်ထိမှန်ပျက်စီးခဲ့သည်။

မြန်မာစစ်တပ်သည် လေယာဉ်၊ ဒရုန်းနှင့်ပါရာမော်တာများကိုအသုံးပြု၍ ဤကဲ့သို့လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများအား ပို၍လုပ်ဆောင်လာသောကြောင့် မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ ရွာသားများသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာစိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသည်။ ဤလေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် တစ်ချို့ရွာသားများသည်လည်း ၎င်းတို့၏မိသားစုဝင်များနှင့် နေအိမ်များကို ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ ထို့အပြင် အချို့ကျေးရွာဒေသများတွင် မြန်မာစစ်တပ်၏ လေယာဉ်များ၊ ဒရုန်းများနှင့်ပါရာမော်တာများ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ လာရောက်ပျံသန်းကြသည်ဖြစ်၍ ရွာသားများသည် အကြောက်တရားများနှင့်အတူ သတိရှိရှိ သွားလာနေထိုင်နေရသည်။ တစ်ချို့ရွာသားများသည်လည်း ၎င်းတို့ရပ်ရွာမှ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရပြီး ယနေ့အချိန်ထိ အိမ်မပြန်ရဲသေးသည့်သူများလည်း ရှိနေသည်။

အရှေ့မျက်နှာဖုံးဓာတ်ပုံ

ဤဓါတ်ပုံသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအတွင်း ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ စုကလီအုပ်စု၊ ခင--- ကျေးရွာအတွင်း၌ ရိုက်ကူးမှတ်တမ်းတင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤဓါတ်ပုံသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် မြန်မာစစ်တပ်လေယာဉ်သည် ခင--- ကျေးရွာအတွင်းသို့ လာရောက်ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သောကြောင့် ခင--- ကျေးရွာအတွင်းရှိကျောင်းတစ်ကျောင်း ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သည့်ပုံရိပ်များကိုဖော်ပြထားသည်။ *(ဓာတ်ပုံ– KHRG)*

စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှု

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း မြန်မာစစ်တပ်သည် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး(KNU)အုပ်ချုပ်သည့်ဒေသအတွင်းသို့ လူအင်အားဖြည့်တင်းမှုများနှင့် စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများပြုကာ ဒေသခံများအပေါ် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုအမျိုးအပြား ကျူးလွန်ခဲ့သည်။ မြန်မာစစ်တပ်သည် KNU အုပ်ချုပ်သည့်ဒေသအတွင်းတွင်ရှိသော ဒေသခံများနေထိုင်သည့် ကျေးရွာများအတွင်း တိုက်ပွဲများဖော်ဆောင်သဖြင့် ဒေသခံများထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိကာ နေအိမ်များမီးလောင်ပျက်စီးခဲ့သည်။ ထို့အပြင် မြန်မာစစ်တပ်သည် ဒေသခံများအား ၎င်းတို့ ၏စစ်အသုံးအဆောင်များအား ထမ်းပိုးစေခြင်း၊ ရိက္ခာများအား ထမ်းပိုးပို့ဆောင်ခိုင်းခြင်း၊ ဒေသခံများအား ရိုက်သတ်ပစ်သတ်ခြင်း၊ အဓမ္မဖမ်း ဆီးချုပ်နှောင်ခြင်း၊ အဓမ္မတပ်သားစုဆောင်းခြင်း၊ အတင်းအကြပ်ငွေ ကြေးတောင်းခံခြင်းနှင့် ဒေသခံများ၏နေအိမ်များအား မီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်းများ ကျူးလွန်ခဲ့သည်။

မြန်မာစစ်တပ် မှ ဒေသခံများအား စစ်တပ်အသုံးအဆောင်များ ထမ်းပိုးစေခြင်း

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း KHRG မှ မှတ်တမ်းများအရ မြန်မာစစ်တပ်သည် ရွာသားအနည်းဆုံး ၂၁ ဦးအား ဖမ်းဆီးကာ စစ်ပစ္စည်းအသုံးအဆောင်များအား သယ်ဆောင်စေပြီး လူသားဒိုင်းဖြစ် ၎င်းတို့တပ်ဖွဲ့ဝင်များအရှေ့မှ သွားခိုင်းခဲ့သည်။

ဖြစ်စဉ်တစ်ခုတွင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့ နံနက် ၉ နာရီအချိန်၌ မြန်မာစစ်တပ် ခြေလျင်တပ်ရင်း (ခလရ – ၅၇)၊ ခြေမြန်တပ်ရင်း (ခမရ – ၃၄၉)၊ (ခမရ – ၃၅၀)နှင့် ရွှေကျင်ဗျူဟာပူးပေါင်းစစ်ကြောင်းသည် KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာကာ ညောင်လေးပင်ခရိုင်၊ ဆောထိမြို့နယ်၊ အင်္ဂနီကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း၌ လှုပ်ရှားမှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့နယ်မြေအတွင်း ဝင်ရောက်လှုပ်ရှားစဉ် ဒေသခံ (၈) ဦးအားဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး ထိုအထဲတွင် ကက––– ရွာသား မောင်က––– သည် ရော်ဘာခြံအတွင်း၌ ရော်ဘာခြစ်နေစဉ် ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရသည်။

မြန်မာစစ်သားများသည် ထိုရွာသား ၈ ဦးအား ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားကာ ၎င်းတို့၏ စစ်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများနှင့် အထုပ်များအား အဓမ္မထမ်းစေခဲ့သည်။ ၎င်းတို့ ကက––– ကျေးရွာထိပ်သို့ရောက်ရှိချိန် ညနေ ၄ နာရီအချိန်တွင် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့များနှင့် ထိပ်တိုက်တိုးကာ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားချိန်တွင် မြန်မာစစ်သားများနှင့်အတူ ၎င်းတို့ဖမ်းဆီးခိုင်းစေခြင်းခံရသည့် ဒေသခံတစ်ချို့ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ၍ တစ်ချို့သေဆုံးခဲ့သည်။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသည့် ရွာသားများထဲတွင် မောင်က––– သည် ဝမ်းဗိုက်နံဘေးနှင့် လက်မောင်းတွင် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ မောင်က––– ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိပြီးနောက် မြန်မာစစ်သားများသည် ၎င်းအား ကခ––– တပ်စခန်းရှိ ဆေးရုံသို့ ဆေးကုသမှုခံယူစေရန် ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့ နံနက်စောစောတွင် မောင်က––– ၏ မိသားစုများသည် ၎င်း၏သတင်းကို ကြားသိကြပြီးနောက် မောင်က––– ၏ နောက်သို့ လိုက်သွားကြသည်။ ၎င်း၏မိသားစုဝင်များ မြို့ပေါ်သို့ ရောက်ရှိချိန်တွင် မောင်က––– အား ကခ––– မြို့ပေါ်ရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ လွှဲပြောင်းပို့ ဆောင်ထားကြောင်း သိရှိခဲ့ကြသည်။ မောင်က––– ၏လက်တွင် ဒဏ်ရာရရှိထားသောကြောင့် ဆရာဝန်များမှ ၎င်း၏လက်အား ဖြတ်ထုတ်ပေးခဲ့ရသည်။ ၎င်းအနေဖြင့် ဆေးရုံတွင် ဆေးကုသမှုတစ်လကျော်ခံယူခဲ့ရပြီး ၂၀၂၅ ခု နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် ဆေးရုံဆင်းခဲ့သည်။

ဤဓာတ်ပုံအား ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူ၏ ဖခင်ဖြစ်သူထံမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤဓာတ်ပုံသည် ကခ–––– ပြည်သူ့ဆေးရုံတွင် ဆေးကုသမှုခံယူနေသည့် မောင်က––– ၏ပုံဖြစ်သည်။ *(ဓာတ်ပုံ – ဒေသခံရွာသား)*

ဤဓာတ်ပုံအား ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ညောင်လေးပင်ခရိုင်၊ ဆောထိမြို့နယ်၊ အင်္ဂနီကျေးရွာအုပ်စု၊ ကက--- ကျေးရွာတွင် ရိုက်ယူခဲ့ပါသည်။ ဓာတ်ပုံသည် ဆေးရုံဆင်းလာပြီးနောက် မောင်က ---အခြေအနေကို ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ *(ဓာတ်ပုံ – KHRG)*

မြန်မာစစ်တပ် မှ ကော်တရီမြို့နယ်အတွင်းရှိ ဒေသခံတစ်ဦးအား ရိုက်သတ်ခြင်း

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် မြန်မာစစ်သားများသည် ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ကော်တရီမြို့နယ်၊ မောင်းမကျေးရွာအုပ်စု၊ ကဂ--– ကျေးရွာသား အသက် (၄၉) နှစ်အရွယ် ခ--- အား ရိုက်သက်ခဲ့သည်။ ယခင်က ထိုရွာသားသည် ကော်တရီမြို့ပေါ်ရှိ မြန်မာအစိုးရ စာသင်ကျောင်းတွင် ကျောင်းဆရာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးသည်။ ကော်တရီမြို့ပေါ်တွင် တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ၎င်း၏ကျေးရွာဖြစ်သော ကဂ--- ကျေးရွာတွင် ပြန်လည်နေထိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် မြန်မာစစ်တပ်သည် လက်နက်ကြီးဖြင့် မကြာခဏပစ်ခတ်ကာ လက်နက်ကြီးကျည်များသည် ၎င်း၏ကျေးရွာအနီးတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲသဖြင့် ကျေးရွာအတွင်း မနေရဲတော့ပဲ ကော်တရီမြို့ပေါ်တွင် ပြန်လည်နေထိုင်ရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ၎င်းသည် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများအား ကားပေါ်သို့တင်ကာ ကော်တရီမြို့ပေါ်သို့ ပြန်ရန်ပြင်ဆင်နေစဉ် မြန်မာစစ်သားများမှ ၎င်းအားတွေ့ရှိကာ မြို့ပေါ်သို့ပြန်ရန် ခွင့်မပြုခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းနှင့် မြန်မာစစ်သားတို့ အခြေအတင်အချင်းများကြပြီး ၎င်းမှ မြန်မာစစ်သားများအား လက်ညိုးငေါက်ငေါက်ထိုးခဲ့သည်။ ထိုစဉ် မြန်မာစစ်သားများမှ ၎င်း၏ထိုလက်ညိုးအား ဖြတ်တောက်ခဲ့ပြီး သေသည်အထိ ညှဉ်းပမ်းနှိပ်စက်ခဲ့သည်။

မော်စကိုမြို့နယ်တွင် မြန်မာစစ်သားများ ရွာသားများထံမှ အခမ္ဘငွေကြေး တောင်းခံခြင်း

ဒေသခံလူငယ်များဖြစ်သည့် စောဂ--- (၁၈) နှစ်၊ စောဃ--- (၁၇) နှစ်ဦးသည် ဒူးသထူခရိုင်၊ မော်စကိုမြို့နယ်၊ စခန်းကြီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ကဃ--- ကျေးရွာတွင် နေထိုင်သည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် ဖုန်းပျက်သွားသဖြင့် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်လာလ ၂၄ ရက်နေ့၌ အခြားသောကျေးရွာတွင် ပြုပြင်မှုပြုလုပ်ရန် သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်လမ်းခရီး၌ မြန်မာစစ်သားများမှ ၎င်းတို့အား ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ မြန်မာစစ်သားများမှ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအား မြန်မာစစ်တပ်ထဲသို့ ထည့်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ပြောဆိုခဲ့သည်။ ထို့နောက် မြန်မာစစ်သားများမှ ၎င်းတို့အား လက်ထိပ်ခတ်ကာ စစ်တပ်စခန်းသို့ ပြန် လည်ခေါ်ဆောင်သွားသည်။ မြန်မာစစ်သားများမှ ၎င်းတို့၏ အသက်နှင့် မိဘအမည်များကို မေးမြန်းခဲ့သည်။ ၂၀၂၅ ခု နှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် လူငယ်နှစ်ဦးအားဖမ်းဆီးခဲ့သည့် မြန်မာစစ်ဗိုလ်သည် ၎င်းတို့၏မိဘများထံသို့ ဆက်သွယ်ပြောဆိုမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကျေးရွာသူကြီးနှင့် ၎င်းတို့၏မိဘများသည် မြန်မာစစ်သားများထံသို့သွားရောက်၍ တစ်ဦးလျှင် ၂၅ သိန်း ကျပ်ပေးဆောင်၍ ပြန်လည်လွတ်မြောက်ရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

ကျေးရွာအတွင်းတိုက်ပွဲဖြစ်ပွားသဖြင့် ရွာသားတစ်ဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့ နံနက် ၉ နာရီတွင် မြန်မာစစ်တပ် ခြေလျင်တပ်ရင်း (ခလရ – ၅၉၁) မှ တပ်သားများသည် ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ဝေါရေ့မြို့နယ်၊ ကရေ့ထကျေးရွာအုပ်စု၊ ကင--- ကျေးရွာအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ မြန်မာစစ်သားများသည် ကျေးရွာသူကြီး

ဤဓာတ်ပုံအား ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ဝေါရေ့မြို့နယ်၊ ကရေ့ထကျေးရွာ အုပ်စု ကင--- ကျေး ရွာတွင် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ ပုံတွင် မြန်မာစစ်တပ်နှင့် PDF တပ်ဖွဲ့များ ကျေးရွာအတွင်းပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ကြသောကြောင့် မီးလောင်ကျွမ်းသွားသော စောစ --- ၏ ဆိုင်ကယ်ပြင်ဆိုင်နှင့် ဆိုင်ကယ်နှစ်စီး၏ ပုံအားဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ *(ဓာတ်ပုံ – KHRG)*

ထံသို့သွားရောက်၍ စာသင်ကျောင်းနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းများကို ဓာတ်ပုံရိုက်ပေးရန် ခိုင်းစေခဲ့သည်။ နေ့လယ် ၁၂ နာရီအချိန်ခန့်တွင် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (PDF)ဝင်များသည် မြန်မာစစ်သားများ အား ကင--- ကျေးရွာအတွင်း ဝင်ရောက်ပစ်ခတ်ခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ကျေးရွာအတွင်း နှစ်ဖက်တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ရွာသားတစ် ဦးဖြစ်သည့် စောင--- ၏ ပေါင်တွင် ကျည်ထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ပစ်ခတ်လိုက်သောလက်နက်များကြောင့် စောစ --- ၏ ဆိုင် ကယ်ပြင်ဆိုင် မီးလောင်သွားကာ ဆိုင်ကယ်နှစ်စီးနှင့် ဆိုင်အတွင်းရှိ ဆိုင်ကယ်ပစ္စည်းများလည်း မီးထဲသို့ပါသွားသည်။ လက်နက်ကြီးကျည် စများသည်လည်း ဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့် ရွာသားများ၏ နေအိမ် (၁၃) အား ထိမှန်ကာ ပျက်စီးမှုများရှိခဲ့သည်။

DKBA မှ ရွာသားများအား မြန်မာစစ်သားများနှင့် ၎င်းတို့၏ စားနပ် ရိက္ခာများကို အဓမ္မသယ်ယူပို့ဆောင်စေခြင်း

မြန်မာစစ်တပ်မှ တိုင်းပြည်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း ကရင်အမျိုး သားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA) နှင့် PDF များသည် ကြာ အင်းဆိပ်ကြီးနှင့် ချောင်းနှစ်ခွရှိ မြန်မာစစ်သားများ သွားလာဆက် သွယ်ခြင်းများမပြုလုပ်နိုင်ရန် ဒါလီတံတားအား သွားရောက်တိုက်ခိုက် ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာစစ်သားများသည် ထိုလမ်းအား အသုံးပြု၍ အသွားအလာမပြုလုပ်နိုင်တော့သည်မှာ အချိန်အတော် ကြာပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် မြန်မာစစ်တပ် သည် ရွေးကောက်ပွဲပြုလုပ်ရန် ဒီမိုကရက်တစ်ကရင့်ဗုဒ္ဓတပ်မတော် (DKBA)နှင့် ပူးပေါင်းကာ နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့်ကူညီ၍ ထိုလမ်းအား ပြန်လည်ထိန်းချုပ်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် DKBA ဗိုလ်နိုက်ကလပ် ဦးဆောင်သောတပ်ဖွဲ့မှ ရဲဘော် တစ်ဦးသည် ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ဝေါရေ့မြို့နယ်၊ ဒါလီကျေးရွာအုပ်စု၊ ကစ--- ကျေးရွာရှိ ရွာသား ဆ--- အား ဒါလီတံတားရှိ မြန်မာစစ်သား များထံ စားနပ်ရိက္ခာများအား သွား ရောက်ပို့ဆောင်ရန် အဓမ္မခိုင်းစေ ခဲ့သည်။ ဆ--- အနေဖြင့် သွားရောက်ရန် ငြင်းဆန်သော်လည်း မရသ ဖြင့် DKBA တပ်သား ၏နောက်သို့ လိုက်ပါခဲ့ရသည်။

၎င်းအနေဖြင့် ချောင်းနှစ်ခွသို့ရောက်ရှိသွားသောအခါ ၎င်းတင်ဆောင် ပေးရမည့်အရာသည် အစားအစာများမဟုတ်ဘဲ မြန်မာစစ်သားများ ဖြစ်နေသည်။ ၎င်းမှ မြန်မာစစ်သားများအား လိုက်လံပို့ဆောင်ချိန်တွင် KNLA နှင့် PDF စစ်သားများသည် ကားအားစောင့်ဆိုင်း၍ မိုင်းဆွဲ တိုက်ခိုက်သဖြင့် ကားတစ်စီးလုံး မီးလောင်ပျက်စီးခဲ့သည်။ DKBA မှ ဆ--- အား မြန်မာစစ်တပ် အတွက် စားနပ်ရိက္ခာသွားရောက်ပို့ဆောင် ခိုင်းသည်မှာ ယခုအကြိမ်ဖြင့်ဆိုလျှင် ၂ ကြိမ်ရှိပြီဖြစ်သည်။ ၎င်းအနေ ဖြင့် ပထမတစ်ကြိမ်တွင် မြန်မာစစ်တပ်၏ ဆန်အိတ် ၁၀၀ အိတ်ကို သွားရောက်ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ ဆ--- သည် ထိုကားအား မြန်မာငွေ သိန်း ၈၀ ကျပ်ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့ပြီး မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် အသုံး ပြုရန်ဖြစ်သည်။ ကားမီးလောင်ပျက်စီးသွားပြီးနောက် ၎င်း၏မိသားစု စားဝတ်နေရေးအတွက် စိန်ခေါ်မှုများရင်ဆိုင်ရသည်။ DKBA ရဲဘော် တစ်ဦးမှ ကားဆုံးရှုံးမှုဖြစ်စဉ်အား အထက်အရာရှိများထံသို့ တင်ပြ ထားပြီဖြစ်ကြောင်း ၎င်းအားပြော ဆိုသော်လည်း ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလရောက်သည့်တိုင် မည်သည့်အဖြေတစ်စုံတစ်ရာမျှ ၎င်းမ ရရှိသေးပေ။

မြန်မာစစ်သားမှ ရွာသားများအား အဓမ္မဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခြင်း

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် မြန်မာစစ်သားများသည် ဒေသခံ (၂) ဦးဖြစ်သည့် စောရ--- (၃၆) နှစ်နှင့် ဝမ်းကွဲတော်စပ်သူ အသက် (၄၁) နှစ်တို့ တောင်ငူတွင် ကားပြန်လည်ပို့ဆောင်ပြီး ဆိုင်ကယ်ဖြင့် ကျေးရွာ သို့ပြန်လာစဉ် ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရသည်။ ၎င်းတို့အား ဖမ်းဆီးပြီးနောက် တောင်ငူ အမှတ် (၂) ရဲစခန်းသို့ ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။ စောရ---- ၏ ဝမ်းကွဲ မှာမူ အသက်အရွယ်အနည်းငယ် ကြီးရင့်ပြီဖြစ်သောကြောင့် မိသားစု ဝင်များ ရဲစခန်းသို့လာရောက်တွေ့ဆုံပြီးနောက် ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ စောရ--- ကိုမူ မြန်မာစစ်တပ် မှ ရဲစခန်းတွင် တစ်ညထိန်းသိမ်းထား ပြီးနောက် မြို့သစ်တပ်သားစုဆောင်းရေးသို့ ပို့ဆောင်လိုက်ကြသည်။ စစ် သားစုဆောင်းရေးတွင် တစ်ပတ်ကြာပြီး မြန်မာစစ်သားများမှ ၎င်း အား သုံးလစစ်သင်တန်းတက်ရောက်ခိုင်းကာ ရှေ့တန်းသို့ ပို့ဆောင် လိုက်သည်။ သို့သော် ၎င်းအနေဖြင့် စစ်မှုမထမ်းလိုသောကြောင့် ကျောက်ကြီးမြို့နယ်တွင် လာရောက်ရှေ့တန်းထွက်ရစဉ် ထွက်ပြေး လွတ်မြောက်ခဲ့သည်။

ထို့နည်းအတူ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက်နေ့ နံနက် ၅ နာရီတွင် တောင်ငူမြို့ပေါ်ရှိ အမှတ် (၃) မြန်မာ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ရွာသား (၃) ဦးအား ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ထိုရွာသား (၃) ဦးမှာ ည---၊ တ--- နှင့် ထ--- တို့ဖြစ်ပြီး တောင်ငူ ခရိုင်၊ ဒေါ့ဖာခိုမြို့နယ်၊ ပရှောလိုကျေးရွာ အုပ်စု၊ ကဆ--- ရွာသားများဖြစ်သည်။ ဝမ်းကွဲတော်စပ်သူများဖြစ်သည့် ည--- နှင့် တ--- တို့သည် မြန်မာစစ်တပ် မှ ဖမ်းဆီးခြင်းမခံရမီ တောင်ငူမြို့ပေါ်တွင်ပြုလုပ်သည့် မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးနေ့အထိမ်း အမှတ်ပွဲသို့ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် သွားရောက်ခဲ့ကြ သည်။

၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် အခမ်းအနားအစီအစဉ်အား သွားရောက်ကြည့်ရှုစဉ် ထ--- နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ အခမ်းအနားပြီးနောက် ၎င်းတို့ (၃) ဦးသည် ဆိုင်ကယ်တစ်စီးအား အတူတကွစီး၍ ရွာသို့ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် အမှတ် (၃) မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ စခန်းနေရာသို့ရောက်ရှိချိန် တွင် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များမှ ၎င်းတို့အား ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ထိုရွာ သား ၃ ဦး၏ မိဘများသည် ၎င်းတို့နှင့်သွားရောက်တွေ့ဆုံခဲ့သော် လည်း မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် တွေ့ဆုံခွင့်မပြုခဲ့ပေ။ ထ--- သည် ထောင်သားတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပြီး မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေး နေ့(ဇန်နဝါရီလ ၄) ရက်နေ့တွင် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ဖြင့် ပြန်လည် လွတ်မြောက်လာခဲ့သူဖြစ်သည်။ သို့သော် မြန်မာစစ်တပ်မှ ပြန်လွှတ် ပေးလိုက်ပြီး နောက်တစ်နေ့ ၎င်း၏ကျေးရွာသို့ ပြန်သွားသည့်လမ်း တွင်ပင် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ၎င်းအား ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်။

နို့တကောမြို့နယ်တွင် မြန်မာစစ်တပ် မှ ရွာသားအား ပစ်သတ်ခြင်း

၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဒူးပလာယာခရိုင်၊ နို့တကော မြို့နယ်၊ တခကလိုးကျေးရွာအုပ်စု၊ ကရှ--- ကျေးရွာမှ ရွာသားနှစ်ဦး ဖြစ်သည့် မဒ--- နှင့် ယောကျ်ားဖြစ်သူတို့သည် ၎င်းတို့၏ ရော်ဘာခြံ သို့ ရော်ဘာခြစ်ရန် သွားရောက်ခဲ့ကြသည်။ ညနေ ၇ နာရီခန့်တွင် မြန်မာစစ်တပ် ခြေလျင်တပ်ရင်း(ခလရ-၂၈၄) မှ တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည်

သေနတ်ဖြင့် ၎င်းတို့အား အချက်ပေါင်းများစွာပစ်ခတ်သဖြင့် မဒ--- (၄၁) နှစ်၏ နားထင်တွင် ကျည်ထိမှန်ပြီး ရော်ဘာပင်များ၏ ခြေရင်းတွင်ပင် သေဆုံးသွားသည်။ ထို့နောက် ယောက်ျားဖြစ်သူမှ သူမအား ကျေးရွာအတွင်းသို့ ပြန်လည်သယ်ဆောင်ခဲ့သည်။

ကရ--- ကျေးရွာ၏ လုံခြုံရေးတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဦးန--- သည် မြန်မာစစ်သားများမှ မဒ--- အား ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ ပစ်ခတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်သည်။ ၎င်းမှ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပွားသည့်နေရာအား သွားရောက်ကြည့်ရှုစဉ် မြန်မာစစ်သား စောင့်ပစ်သည့်နေရာနှင့် ရွာသားနေထိုင်သည့်နေရာသည် အလွန်နီးကပ်သဖြင့် မြန်မာစစ်သားများသည် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပွားသည့်နေရာအနီးရှိ တဲတစ်လုံးသို့သွားရောက်စဉ် ထိုအမျိုးသမီးအား ပစ်ခတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်မည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ဦးန--- မှ KHRG အားပြောပြသည်မှာ *"သူတို့ [မြန်မာစစ်သားများ] ပစ်ခတ်လို့ရတဲ့နေရာလား။ မသေချာရင် သူတို့မပစ်သင့်ဘူး။ ဖြစ်နိုင်ရင် သေနတ်ကို မိုးပေါ် ထောင်ပြီး သတိပေးပစ်ခတ်တာမျိုး လုပ်သင့်တယ်။ အခုဖြစ်သွားတဲ့ ဖြစ်စဉ်က ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိပစ်တာပဲ။"* ၎င်းဆက်ပြောသည်မှာ *"ကျွန်တော်တို့ ရွာသားတွေအနေနဲ့ ဘဝရပ်တည်ရှင်သန်ရေးအတွက် သာမာန်လုပ်ကိုင်စားသောက်ချင်ပေမယ့် ဒီလိုမျိုးဖြစ်တဲ့အတွက် လူအတော်များများက ရော်ဘာသွားခြစ်ဖို့ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ကြတယ်။ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့မှုတွေက ဘဝရပ်တည် ရှင်သန်ရေးအတွက် အခက်အခဲကြီးကြီးမားမားဖြစ်စေတယ်။ ရွာသားများအနေဖြင့် ဒီလိုပစ်ခတ်မှုမျိုး ထပ်ဖြစ်မှာကို ကြောက်ရွံ့ စိုးရိမ်နေကြတယ်။ မြန်မာစစ်တပ် အနေနဲ့ နစ်နာသူရဲ့ မိသားစုဝင်တွေကို အကူအညီနစ်နာကြေးပေးသင့်တယ်"* ဟုပြောသည်။

ယခင်က ကရ--- ကျေးရွာတွင် ခရီးသွားလာသည့်အချိန်အား သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိပါ။ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပွားပြီးနောက်ပိုင်းတွင် မြန်မာစစ်သားများမှ ခရီးသွားလာသည့်အချိန်အားသတ်မှတ်လိုက်ပြီး ညနေ ၇ နာရီ မထိုးမီအချိန်ထိသာ ခရီးသွားလာရန် ရွာသားများအား ခွင့်ပြုထားသည်။

ထောတထူမြို့နယ်တွင် မြန်မာစစ်တပ် မှ ရွာသား၏နေအိမ်အား မီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်း

၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ၁၃ မိုင်တပ်စခန်းရှိ မြန်မာစစ်တပ်သည် အရပ်သားများ၏ ပစ္စည်းတင်သည့်ကား ၁ စီးနှင့် အိမ်စီးကား ၂ စီးဖြင့် ၇ မိုင်တပ်စခန်းသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ၎င်းတို့ပြန်ဆင်းလာသည့်အချိန်တွင် လမ်းစောင့်ရန် တပ်ဖွဲ့ ၂ ဖွဲ့အား ချထားသည်။ ၎င်းတို့ ပြန်ဆင်းသွားပြီးနောက် လမ်းစောင့်သည့် ပထမ မြန်မာစစ်သား တပ်ဖွဲ့ဝင်များပြန်သွားသည့်အချိန်တွင် ဘာမျှမဖြစ်ခဲ့ပေ။ လမ်းစောင့်သည့် ဒုတိယမြန်မာစစ်သားအဖွဲ့ ပြန်လည်ထွက်ခွာသည့်အချိန်တွင် PDF တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ၎င်းတို့အား လမ်းတွင်မိုင်းခွဲတိုက်ခိုက်သဖြင့် မြန်မာစစ်သား ၂ ဦး အပြင်းအထန်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ထိုသို့ဖြစ်ပွားပြီးနောက် မြန်မာစစ်သားများသည် ကည--- ရွာသား စောပ--- ၏ ကားအား ၇ မိုင်စစ်ဆေးရေးနေရာတွင် ရပ်တန့်စေပြီး ဒဏ်ရာရရှိထားသည့် ၎င်းတို့၏ရဲဘော် ၂ ဦးအား တောင်ငူမြို့ပေါ်ရှိ ဆေးရုံတစ်ရုံသို့ သွားရောက်ပို့ဆောင်ရန် ခိုင်းစေခဲ့သည်။ မြန်မာစစ်သားများသည် စောပ--- အားပေးမပြန်သဖြင့် ၎င်းအနေဖြင့် တောင်ငူမြို့ပေါ်တွင် တစ်ညအိပ်ခဲ့ရပြီး မနက်မိုးလင်းမှ ပြန်လာခဲ့ရသည်။ မြန်မာစစ်တပ်အား ဤသို့မိုင်းခွဲတိုက် ခိုက်ပြီးနောက် ၇ မိုင်တပ်စခန်းရှိ မြန်မာစစ်တပ်သည် အမျက်ဒေါသထွက်ကာ တောင်ငူခရိုင်၊ ထန်းတစ်ပင်မြို့နယ်၊ ဒေးလိုကျေးရွာအုပ်စု၊ ကည--- ကျေးရွာရှိ ရွာသားများ၏ နေအိမ် (၃)လုံးအား လာရောက်မီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။

ဤဓာတ်ပုံကို ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် တပ်ပြေးရွာသားတစ်ဦးထံမှ ရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ၇ မိုင်တပ်စခန်းရှိ ဗမာစစ်သားများသည် တောင်ငူခရိုင်၊ ထောတထူမြို့နယ်၊ ဒေးလိုကျေးရွာအုပ်စု၊ ကည--- ကျေးရွာရှိ ရွာသားများ၏ နေအိမ် (၃) လုံးအား မီးရှို့ဖျက်ဆီးနေပုံကို ဖော်ပြထားချင်းဖြစ်သည်။ *(ဓာတ်ပုံ - ဒေသခံရွာသား)*

အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့် စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု အကြောင်းအရာများသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖေဝါရီလအတွင်း အကြောင်းအရာများအား ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအကြောင်းအရာများသည် KHRG အနေဖြင့် မှတ်တမ်းပြုစုထားနိုင်သည့် အကြောင်းအရာအချို့သာဖြစ်သည်။ KHRG အနေဖြင့် မှတ်တမ်းမပြုစုနိုင်သည့် အကြောင်းအရာများလည်း ရှိနေပါသည်။

အသိပေးခြင်း

ဗမာစစ်သား

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ(SAC)အား ကရင်ပြည်နယ်တွင်းရှိဒေသခံရွာသားများမှ ဗမာစစ်တပ် (သို့မဟုတ်) ဗမာစစ်သား၊ ဗမာစစ်အာဏာရှင် (သို့မဟုတ်) မြန်မာနိုင်ငံစစ်တပ် (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံတော်စစ်အစိုးရဟု သိရှိခေါ်တွင်ခဲ့သည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင် ဦးဆောင်သော မြန်မာနိုင်ငံစစ်တပ်မှတိုင်းပြည်အာဏာသိမ်းပြီးသည့်အချိန်မှစ၍ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (SAC) ဟု ၎င်းတို့ကိုယ်ကိုခေါ်တွင်ခဲ့သည်ဖြစ်သောကြောင့် ယခုသတင်းလွှာရေးသားသည့်အခါတွင်လည်း နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (SAC) သို့မဟုတ် စစ်ကောင်စီဟု ရေးသားဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ နေ့တွင် (SAC) ကို နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် အေးချမ်းသာယာရေးကော်မရှင်ဟု ပြန်လည်ပြောင်းလဲ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

မြေမြှုပ်မိုင်းနှင့် လက်နက်ကြီးကျည် အကြွင်းအကျန်များကြောင့် ဒေသခံများ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိမှု

မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်းဒေသတွင် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း တစ်ကျော့ပြန်ဖြစ်ပွားသည့် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများအတွင်း လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များမှ အသုံးပြုသည့် မြေမြှုပ်မိုင်းများနှင့် မပေါက်ကွဲသည့်ဗုံးသီးများသည် ဒေသခံများအပေါ် ကြီးမားသည့်အန္တရာယ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ အကြောင်းမှာ ဒေသခံများသည် မြေမြှုပ်မိုင်းနှင့် လက်နက်ကြီးကျည် အကြွင်းအကျန်များအား မတော်တဆတက်နင်းမိရာမှ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိကာ ကိုယ်လက်အင်္ဂါဆုံးရှုံးခြင်းနှင့် အသက်ဆုံးရှုံးခြင်းများကို ဖြစ်ပေါ်စေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆက်တွဲအနေဖြင့် မြေမြှုပ်မိုင်းကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာကြရသော မိသားစုများ၏ဘ၀ ရေရှည်ဆက်ရပ်တည်ရှင်သန်ရေးအပေါ်တွင်လည်း အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့၏ ကွင်းဆင်းမှတ်တမ်းပြုစုသူများသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖေါ်ဝါရီလအထိ မပေါက်ကွဲသည့် ဗုံးသီးအကြွင်းအကျန် ဖြစ်စဉ်တစ်ခု၊ မြေမြှုပ်မိုင်းတွေ့ရှိမှုနှင့် ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်စဉ် ၃ ခုကို မှတ်တမ်းပြုစုနိုင်ခဲ့သည်။

မပေါက်ကွဲသည့် ဗုံးသီးဖြစ်စဉ်တွင် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် အေးချမ်းသာယာရေးကော်မရှင်သည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် မူတြော်ခရိုင်၊ ဘူးသိုမြို့နယ်၊ ခေါပူကျေးရွာအုပ်စု၊ ဃဒ--- ကျေးရွာအတွင်းသို့ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှု ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုကြဲချခဲ့သော ဗုံးသီးများထဲမှ ဗုံးသီးတစ်လုံးသည် ဃဒ--- ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းဝင်းအတွင်းသို့ ကျရောက်ခဲ့ပြီး ပေါက်ကွဲမှုမဖြစ်ပွားခဲ့ပေ။ ထိုမပေါက်ကွဲသေးသည့်ဗုံးသီးအား ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖေါ်ဝါ ရီလ ၁၄ ရက်နေ့ထိတိုင် စာသင်ကျောင်းဝင်းအတွင်းမှ မဖယ်ထုတ်ရသေးကြောင်း သိရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသူ/ကျောင်းသားများ၏ ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအတွက် လွန်စွာအန္တရာယ်ရှိသည်။

ထို့နည်းတူ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ နို့ဖိုးကျေးရွာအုပ်စု၊ ဃန--- ကျေးရွာရှိ ဒေသခံတစ်ဦး၏ စိုက်ပျိုးမြေအတွင်း M–14 အမျိုးအစား မြေမြှုပ်မိုင်းနှစ်လုံး တွေ့ရှိမှုကိုလည်း KHRG မှမှတ်တမ်းပြုစုနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုမြေမြှုပ်မိုင်းအား မိုးရွာသွန်းပြီးနောက်ပိုင်း ဒေသခံမြေရှင်တစ်ဦးမှ တွေ့ရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာစစ်တပ်သည် ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွင်း ထိုဒေသတွင် အခြေချလှုပ်ရှားခဲ့ပြီး ၎င်းတို့၏ လုံခြုံရေးအတွက် ထိုမြေမြှုပ်မိုင်းနှစ်လုံးအား ထောင်ထားခဲ့ဟန်ရှိသည်ဟု ဒေသခံများမှ ယူဆကြသည်။ မြေမြှုပ်မိုင်းတွေ့ရှိပြီးနောက် ဒေသခံခေါင်းဆောင်များမှ မိုင်းအန္တရာယ်အမှတ်အသားအား ပြုလုပ်ပေးခဲ့ကြသည်။

မြေမြှုပ်မိုင်းနင်းမိ၍ ပေါက်ကွဲသည့်ဖြစ်စဉ်များအား ဆက်လက်၍ဖေါ်ပြရမည်ဆိုလျှင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့ မူတြော်ခရိုင်၊ လူသောမြို့နယ်၊ လယ်မူပလောကျေးရွာအုပ်စု၊ ဃဖ--- ကျေးရွာဖြစ်စဉ်နှင့် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက်နေ့ ဘားအံခရိုင်၊ တနေးဆားမြို့နယ်၊ ယောကုကျေးရွာအုပ်စု၊ ဃမ--- ကျေးရွာတွင်ဖြစ်စဉ်တို့ကို ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့၏ ကွင်းဆင်းမှတ်တမ်းပြုစုသူများမှ မှတ်တမ်းရယူနိုင်ခဲ့သည်။

ထိုဖြစ်စဉ်များထဲမှ မြေမြှုပ်မိုင်းထိမှန်သည့် ဖြစ်စဉ် ၁ ခုတွင် ဒဏ်ရာရရှိသူသည် နေရပ်စွန့်ခွာစစ်ဘေးရှောင်နေရသည့်သူဖြစ်ပြီး ၎င်းမိသားစုလိုအပ်သည့် အသုံးအဆောင်များအား ၎င်းတို့မူလနေထိုင်ခဲ့သည့် ကျေးရွာတွင် ပြန်လည်သွားရောက်ယူဆောင်စဉ် မြေမြှုပ်မိုင်းတက်နင်းမိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုမြေမြှုပ်မိုင်း ထိမှန်ခဲ့သည့်ဖြစ်စဉ်နှစ်ခုတွင် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သူ နှစ်ဦးသည် ၎င်းတို့၏ ခြေထောက်တစ်ဖက်စီ ဆုံးရှုံးခဲ့ကြသည်။

အခြားဖြစ်စဉ်တစ်ခုဖြစ်သည့် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် မူတြော်ခရိုင်၊ လူသောမြို့နယ်၊ လယ်မူပလောကျေးရွာအုပ်စု၊ ဃဖ--- ကျေးရွာမှ အသက် ၁၇ နှစ်အရွယ် စောအက--- ၏ ဖြစ်စဉ်တွင် စောအက--- သည် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ ရှာဖွေခူးယူစဉ် မြေမြှုပ်မိုင်းအား နင်းမိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မြေမြှုပ်မိုင်းပေါက်ကွဲကာ ၎င်း၏ညာဖက်ခြေကျင်းဝတ်တွင် ပြင်းထန်စွာဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ထို့နောက်၎င်းအား ဃရ--- ရှိဆေး ပေးခန်းသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ပြီး ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ခြေထောက်အား ဖြတ်တောက်ပစ်ခဲ့ရသည်။

အထက်ပါ မြေမြှုပ်မိုင်းဖြစ်စဉ်များတွင် ကျူးလွန်သူများသည် မြန်မာစစ်တပ်မှဖြစ်ကြောင်း KHRG ၏ ကွင်းဆင်းမှတ်တမ်းများအရ သိရှိရသည်။ ထို့နည်းတူ လူသောမြို့နယ်အတွင်းရှိ မြန်မာစစ်တပ်သည် မြေမြှုပ်မိုင်းများကို ဒေသခံများ လုပ်ကိုင်စားသောက်သည့်နေရာများနှင့် အသွားအလာပြုလုပ်သည့် လမ်းမများတွင် ထောင်ထားခြင်းများ လုပ်ဆောင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဒေသခံများအဖို့ ခရီးသွားလာရာတွင် ကျန့်ကြာမှုများနှင့် မလုံခြုံမှုများဖြစ်စေကြောင်း ကွင်းဆင်းမှတ်တမ်းပြုစုသူတစ်ဦး၏ ဒေသတွင်းအစီရင်ခံစာတစ်စောင်တွင် ဖော်ပြထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်းတွင် မြေမြှုပ်မိုင်းအသုံးပြုမှုရပ်တန့်သွားမည့် အလားအလာမတွေ့ရှိရသေးပေ။

လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှု

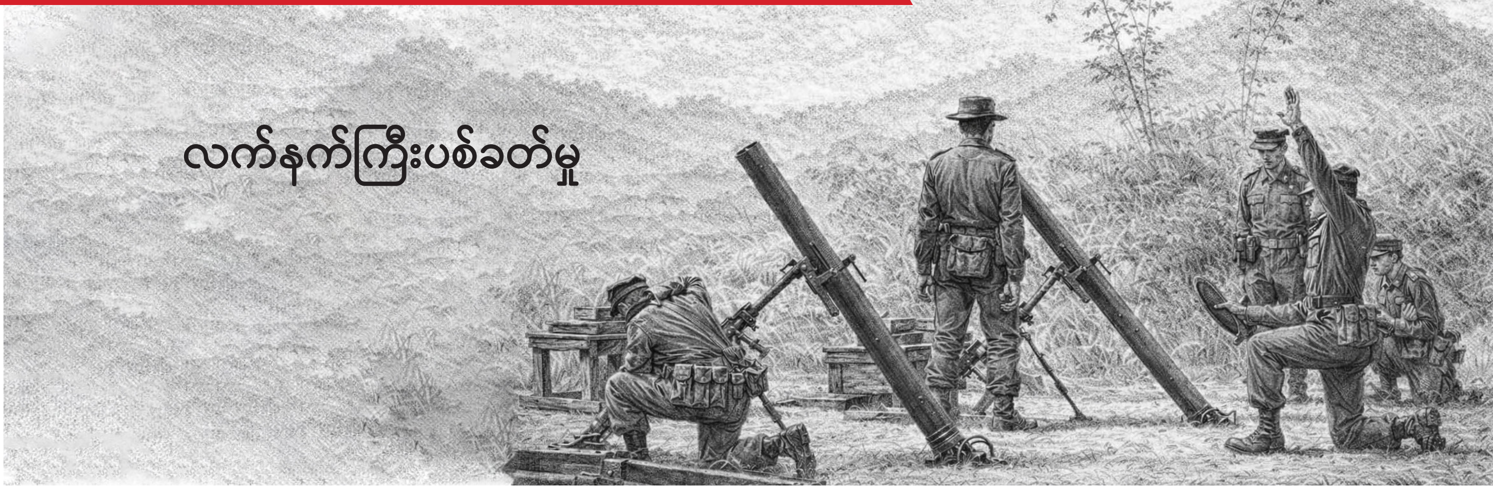

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ မှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအထိ ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (KHRG) ၏လုပ်ရှားမှုနယ်မြေဖြစ်သည့် ခရိုင်(၇) ခုရှိသည်အနက် ခရိုင်(၆)ခုအတွင်းတွင် နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် အေးချမ်းသာယာရေးကော်မရှင် (SSPC) မြန်မာစစ်တပ်မှ လက်နက်ကြီးများကို အသုံးပြုပြီး ပြည်သူလူထုများနေထိုင်သောကျေးရွာများ၊ ကျေးရွာအနီးအနားနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း လုပ်ငန်းများရှိရာနေရာများကို ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခြင်း စသည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို KHRG မှ မှတ်တမ်းပြုစုထားပါသည်။ ဤခြောက်လတွင် လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုဖြစ်စဉ် (၃၇)ခုကြောင့် သေဆုံးသူ(၁၅)ဦး၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူ(၃၆)ဦးနှင့် နေအိမ်(၁၆)အိမ်ပျက်စီးခဲ့ကြောင်း KHRG မှ မှတ်တမ်းရရှိခဲ့ပါသည်။ ပြည်သူလူထုများအပေါ်ကျူးလွန်သော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများသည် မြန်မာစစ်အာဏာရှင်မှ မတရားအာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်းမှစ၍ ယနေ့အထိ ပိုမိုများပြားလာခဲ့ပါသည်။ KHRG အနေ ဖြင့် မြေပြင်တွင် သွားရောက်မှတ်တမ်းပြုနိုင်ခဲ့သောခရိုင်(၆)ခုမှာ ဒူးသထူ(သထုံ)ခရိုင်၊ တောအူး (တောင်ငူ) ခရိုင်၊ ခလယ်လွီထူ(ညောင်လေးပင်) ခရိုင်၊ မူတြော်(ဖာပွန်)ခရိုင်၊ ဒူးပလာယာခရိုင်နှင့် ဘားအံခရိုင်တို့ဖြစ်ကြသည်။ ဘိတ်-ထားဝယ်ခရိုင်တွင်လည်း လက်နက်ကြီးပစ် ခတ်မှုများရှိသည် သို့သော် KHRG အနေဖြင့် ဖြစ်စဉ်များကို မြေပြင်တွင် သွားရောက်မှတ်တမ်းမပြုစုနိုင်သည့် အခြေအနေလည်းရှိကြောင်း အသိပေးလိုပါသည်။

ဒူးသထူ (သထုံ) ခရိုင်

စကမ – SSPC မှ လက်နက်ကြီး (၁၂၀ မမ)များဖြင့် ပစ်ခတ်သောကြောင့် ဒေသခံရွာသားများ သေဆုံးခြင်း၊ ဒဏ်ရာရခြင်း၊ အိုးအိမ်များပျက်စီးခြင်းနှင့် များစွာသောရွာသားများသည် နေရပ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခြင်းများကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ထိုသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ကြရစဉ် ကာလအတွင်း ရွာသားများအနေဖြင့် အမျိုးမျိုးသော ဒုက္ခများကို ခါးစည်းခံကြရသည်။ ဤသည်မှာ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှု ဖြစ်စဉ်အများးစု၏ ရလာဒ်များအနေဖြင့်တွေ့ရသည်။

ဖြစ်စဉ်တစ်ခုအနေဖြင့် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့မွန်းလွဲ (၂) နာရီဝန်းကျင်းခန့်တွင် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး(KNU)ကျိုက်ထိုမြို့နယ် သံတံထားဂိတ်ရှိ စကမ – SSPC မှ ကျိုက်ထိုမြို့နယ်၊ အလူးကျေးနယ်အုပ်စု၊ ဂယ––– ရွာသို့ လက်နက်ကြီး (၁၂၀ မမ) များဖြင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပဲ ပစ်ခတ်ခဲ့သောကြောင့် ရွာသား (၂) ဦး သေဆုံးခဲ့ပြီး တစ်ဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ဖြစ်စဉ်တွင် လက်နက်ကြီးသည် ဦးအအ––– ၏ အိမ်ရှေ့၌ ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့သောကြောင့် ဦးအအ––– ၏ နေအိမ်သို့ အလည်လာသော ဦးအဟ––– (အသက်-၅၈ နှစ်) ၏ ညာဖက်နားထင်အား လက်နက်ကြီးကျည်ထိမှန် သောကြောင့် ၎င်းသည်နေရာမှာပင် သေဆုံးသွားခဲ့ပါသည်။ ထိုနည်းတူ လက်နက်ကြီးကျပေါက်ကွဲချိန်တွင် ဦးအသ–––(အသက်-၅၃ နှစ်)သည် လက်နက်ကြီးကျသောနေရာနှင့် အနီးဆုံးတွင်ရှိနေခဲ့သောကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံး ပြင်းထန်စွာ ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ၎င်း၏ ဝမ်းဗိုက်နှင့် ဘယ်ဖက်ခြေထောက်ကြေမွသွားခဲ့သည်။ အနီးအနားရှိ ရွာသားများသည် သူ့အားနီးစပ်ရာဆေးခန်းသို့ ထမ်းပို့နေစဉ် လက်နက်ကြီးများ ဆက်တိုက်ထပ်မှန်ကျသောကြောင့် သူ့အားရွာဘုန်းကြီးကျောင်းရှေ့တွင် ထားရစ်ခဲ့သည်။ အချိန်အနည်းငယ်ကြာသော် လူနာတင်ကားဖြင့် ဆေးခန်းသို့ ပို့ဆောင်ပေးစဉ် သွေးထွက်လွန်၍ လမ်းခရီးတွင် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ ထို့အတူ ဦးအဝ––– (အသက်-၅၈ နှစ်)သည်လည်း ညာဖက်ပေါင်တွင် ကျည်စထိမှန်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် မစိုးရိမ်ရသောဒဏ်ရာသာရရှိသောကြောင့် ဂရ–––ဆေးရုံတွင် သွားရောက် ဆေးကုသမှုခံယူခဲ့ပါသည်။

လက်နက်ကြီးများပစ်ခတ်ခဲ့မှုနှင့် စစ်ကြောင်းထိုးဝင်ရောက်လာသောကြောင့် အလူးကျေးနယ်ရှိ ရွာသူရွာသားများသည် နီးစပ်ရာ ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၊ ရော်ဘာခြံများ စသည့်နေရာများသို့ တိမ်းရှောင်ခိုလှုံနေကြရပြီး အစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးများမလုံလောက်သောကြောင့် အခက်အခဲများရှိသည်။ စစ်ဘေးရှောင်စုစုပေါင်းမှာ ၉,၀၀၀ ဦး ကျော်ရှိသည်။

ဆက်လက်၍ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့ မွန်းလွဲ(၁း၃၇)ခန့်တွင် ဒူးသထူးခရိုင်၊ သိမ်ဇရပ်မြို့ အခြေစိုက်(တပ်မ-၄၄)လက်အောက်ခံ (အမတ-၃၁၀) မှ လက်နက်ကြီး (၁၂၀ မမ) များဖြင့် ပစ်ခတ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဖုံးသီး (၄) လုံးသည် ကျိုက်ထိုမြို့နယ်၊ ခရွဲကျေးရွာနယ်အုပ်စု၊ ဂလ–––ကျေးရွာအတွင်းသို့ ကျရောက်ပေါက် ကွဲခဲ့သော ကြောင့် ရွာသားသုံးဦးနှင့် နေအိမ် (၆) လုံး ထိမှန်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ရွာသားများသည် နီးစပ်ရာကျေးရွာများသို့ တိမ်းရှောင်ခိုလှုံနေကြသည်။ အချို့မှာ တောထဲသို့ သွားရောက်တိမ်းရှောင်ခဲ့ရသည်။ ထိုသို့တိမ်းရှောင်နေရစဉ် ရွာသူရွာသားများသည် စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲပြဿနာများကြုံတွေ့နေရသည်။ အထူးသဖြင့် ဆောင်းရာသီ ဖြစ်သောကြောင့် ကလေးငယ်များနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများအနေဖြင့် အဝတ်အထည်နှင့် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦး မလုံလောက်မှုအခက်အခဲရှိသည်။

ထိုနည်းတူ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့ နံနက် (၁၀း၀၄) ခန့်တွင် (တပ်မ-၄၄) လက်အောက်ခံ ဘီးလင်းမြို့အခြေစိုက် (ခမရ-၃) တပ်ရင်းမှ ဟောဝ်ဝေဇာဖြင့် လက်နက်ကြီး ဗုံးသီး (၂)လုံးပစ်ချခဲ့ရာ ကေအဲန်ယူ ကျိုက်ထိုမြို့နယ် အလူးကျေးနယ်၊ ခဒ---ရွာအနီးရှိ ဂဝ---ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၌ ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့သောကြောင့် ရွာသား (၃)ဦး ထိမှန်သေဆုံးခဲ့ပြီး (၂)ဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ နော်အလ---(အသက်-၂၃ နှစ်)သည် တက္ကသိုလ်နောက်ဆုံးနှစ်ကျောင်းသူဖြစ်ပြီး၊ သူမ၏မိခင်ဖြစ်သူနှင့်အတူ ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့အဖော်လိုက်ပေးစဉ် လက်နက်ကြီးကျပေါက်ကွဲရာ ကျည်စသည်သူမ၏ဦးခေါင်းအားထိမှန်ခဲ့သောကြောင့် နေရာမှာပင် ပွဲချင်းပြီး သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ထိုနည်းတူ ကျည်စသည် နော်အရ--- (အသက်-၃၀ နှစ်)၏ ဦးခေါင်းနှင့် နော်အယ--- (အသက်-၄၉ နှစ်)၏ ရင်ဘတ်တို့ကိုလည်းထိမှန်ပြီး သူမ၏ရင်ဘတ်ပွင့်ထွက်သွားကာ နေရာတွင်ပင် သေဆုံးခဲ့ကြသည်။ ထို့အပြင် ကျည်စသည် နော်အမ--- (အသက်-၃၆ နှစ်)၏ ခါးနှင့် ဝမ်းဗိုက်တို့ကို ထိမှန်ခဲ့သည်။ သူမ၏ဒဏ်ရာသည် ပြင်းထန်သောကြောင့် ဂသ---ဆေးရုံသို့ အရေးပေါ်ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။ ဦးအဘ--- (အသက်-၃၅ နှစ်)မှာ မူ ဘယ်ဖက်လက်မောင်းအား ကျည်စထိမှန်ခဲ့ပြီး မစိုးရိမ်ရပေ။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့ မွန်းလွဲ (၂) နာရီ ခန့်တွင် KNU ၏ ထိန်းချုပ်နယ်မြေဖြစ်သော ဒူးသထူး(သထုံ)ခရိုင်၊ ကျိုက်ထိုမြို့နယ် သံတံတားဂိတ်ရှိ စကမ-SSPC သည် လက်နက်ကြီး (၁၂၀ မမ) ဖြင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပဲ ပစ်ခတ်ခဲ့သောကြောင့် ဒူးသထူ (သထုံ) ခရိုင်၊ ကျိုက်ထိုမြို့နယ်၊ အလူးကျေးနယ်အုပ်စု၊ ဂယ--- ကျေးရွာမှ သေဆုံးသွားသော ရွာသား (၂) ဦးအနက် တစ်ဦးဖြစ်သည့် အသက် (၅၈) နှစ်အရွယ် ဦးအဟ--- ၏ ပုံဖြစ်သည်။ *(ဓတ်ပုံ-ဒေသခံရွာသား)*

တောအူး (တောင်ငူ) ခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့ ည ၉း၂၆ အချိန်တွင် တောအူးခရိုင်၊ ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ်၊ ဒေးလိုမူနူလာထအုပ်စု၊ သံတောင်ကြီး ဘုရင့်နောင်တပ်မြို့တွင် အခြေစိုက်ထားသောစစ်တပ်မှ လက်နက်ကြီး (၁၂၀ မမ) (၆) လုံး ပစ်ခတ်ခဲ့ရာ ဂဟ---(အမှတ် ငက--- ရပ်ကွက်) သို့ ဗုံးတစ်လုံး၊ (အမှတ် ငခ--- ရပ်ကွက်) ကားလမ်းမပေါ်သို့ ဗုံးတစ်လုံး၊ သံတောင်ကြီးမြို့ပြင်တောတောင်ထဲသို့ ဗုံး (၃) လုံးနှင့် ဒေးလိုမူနူလာအုပ်စုထဲ တစ်လုံး ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးအား ထိမှန်ခဲ့ပြီး နေအိမ်စုစုပေါင်း (၈)လုံး၊ ရပ်ကွက်-၂ မှ ၆ လုံးနှင့် အမှတ် ငခ--- ရပ်ကွက်မှ (၂)လုံး ပျက်စီးခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် နေအိမ်သွပ်မိုးများ၊ အုပ်နံရံများ၊ တံခါးပေါက်၊ နေအိမ်ဝရမ်တာသစ်သားချောင်း၊ အထပ်သား၊ အိမ်အခန်း၊ ကြမ်းခင်းထားသော ပျဉ်ပြားများ ထိမှန်ပျက်စီးခဲ့သည်။

(အမှတ် ငခ--- ရပ်ကွက်) တွင်ကျရောက်ပေါက်ကွဲသော လက်နက်ကြီးကျည်စသည် ကိုယ်ဝန်ရှစ်လလွယ်ထားသော နော်အဖ--- (အသက်-၂၀ နှစ်)၏ လည်ပင်းနှင့် ဗိုက်အား ထိမှန်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူမအား ရွာရှိဘာသာရေးဆရာတစ်ဦးမှ ဂဟ---မြို့ဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော် ဂဟ---မြို့ဆေးရုံတွင် ဆေးဝါးပစ္စည်းမလုံလောက်သောကြောင့် ဂအ---မြို့ဆေးရုံသို့ လွဲပြောင်းပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဂအ---မြို့ဆေးရုံတွင် ဓါတ်မှန်ရိုက်စစ်ဆေးမှုခံယူခဲ့ပြီး သူမ၏လည်ပင်းတွင် ကျည်စထိကျန်ရှိနေသဖြင့် ကနဦးခွဲစိတ်မှုပြုလုပ်ခဲ့ရသည်။ သို့သော် ဆက်လက်ခွဲစိတ်ရန် ကျန်ရှိနေသည်များကို ကလေးမီးဖွားပြီးမှသာ ထပ်မံခွဲစိတ်ရမည်ဟု ဆရာဝန်များမှ အသိပေးခဲ့သည်။ သူမ၏ အိမ်မွေးခွေးတစ်ကောင်လည်း ထိမှန်ခဲ့ကာ ပွဲချင်းပြီး သေဆုံးခဲ့သည်။

၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖေါ်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့ နံနက် ၁၀ နာရီအချိန်ခန့်တွင် တောအူးခရိုင်၊ ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ်၊ ပရှောလိုကျေးရွာအုပ်စု၊ ဃက---ရွာကားလမ်းမပေါ်တွင် စစ်ကောင်စီအခြေချစခန်းတပ်ရင်း အမှတ်-၂၆ ခြေလျင်တပ်ရင်းမှ ပစ်လိုက်သော လက်နက်ကြီး (၆၀ မမ) ဗုံးသီး(၂) လုံးသည် ပရှောလိုအုပ်စု၊ ဃခ---ရွာအတွင်းသို့ ကျရောက် ပေါက်ကွဲခဲ့သည်။ လက်နက်ကြီးသည် နော်အပ--- (အသက်-၃၈ နှစ်)၏ နေအိမ်နံဘေးနားတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် သူမသည် ပုန်းခိုကျင်းထဲသို့ ဝင်ပုန်းရန်ပြန်ဆင်နေချိန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျည်စသည် သူမ၏လည်ပင်းကို ထိမှန်ခဲ့ပြီး မိနစ်အနည်းငယ်အကြာတွင် သူမသေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ထပ်မံ၍ ထိုနေ့ညနေပိုင်းတွင် စစ်ကောင်စီတပ်အင်အား ၂၀၀ ခန့်သည် ထိုးဘိုကြီးရွာထဲသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုစစ်ကောင်စီတပ်သားများ အင်အားအလုံးအရင်းဖြင့် ရောက်ရှိလာမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရွာသားများသည် ပစ်ခတ်မှုဖြစ်ပွားမည်ကို စိုးရိမ်ကြသည်။

ခလယ်လွီထူ (ညောင်လေးပင်) ခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် မြန်မာစစ်တပ်သည် (၁၂၀ မမ) ဗုံးသီး (၆)လုံးဖြင့် ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဗုံးသီးများသည် ခလယ်လွီထူခရိုင်၊ မူးမြို့နယ်၊ ညောင်ပင်သာအုပ်စု၊ ဃဂ---ရွာအတွင်းသို့ ကျရောက်ပေါက်ကွဲရာ ရွာသားနှစ်ဦး ထိမှန်သေဆုံးပြီး တစ်ဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့သည်။ လက်နက်ကြီးကျရောက် ပေါက်ကွဲချိန်တွင် ဦးအန--- (အသက်-၆၈ နှစ်) သည် ၎င်း၏အိမ်တွင် ရှိနေခဲ့ပြီး ကျည်စထိမှန်ပြီးနောက် ဆေးရုံသို့ပို့ရန် ချက်ချင်းစီစဉ်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ၎င်း၏ဒဏ်ရာသည် ပြင်းထန်သောကြောင့် လမ်းခရီး၌ပင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါသည်။ နောက်တစ်ဦးမှာ မောင်အဒ--- (အသက်-၃၀ နှစ်) ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် လက်နက်ကြီး ဒုတိယအကြိမ် ကျသံကြားသောအခါ သူ၏ယောက္ခမနှင့်အတူ ဆိုင်ကယ်စီးနေခဲ့သည်။ လက်နက်ကြီးသည် သူ၏ဘေးတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲသောကြောင့် ကျည်စသည် သူ၏နားထင်ထဲသို့ နက်ရှိုင်းစွာဝင်သွားသောကြောင့် ၎င်းသေဆုံးခဲ့ရသည်။

ထို့ကြောင့် ၎င်း၏ဆိုင်ကယ်သည်လည်း မောက်သွားကာ ၎င်းယောက္ခမ၏ညာဖက်မျက်စိတွင် အနည်ငယ်ထိခိုက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၎င်း၏ယောက္ခမဖြစ်သူသည် ဃဃ---ဆေးရုံး၌ ဆေးကုသမှု သွားရောက်ခံယူခဲ့သည်။ ထိုသို့ စစ်ကောင်စီမှ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်သောကြောင့် ကျေးလက်နေရွာသားများသည် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရခြင်း၊ နှင့် စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများကို ရင်ဆိုင်ကြရသည်။

ဤပုံသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် မူး(မုန်း)စစ်တပ်မှ ပစ်ခတ်သော လက်နက်ကြီး (၁၂၀ မမ) များသည် ခလယ်လွှီထူခရိုင်၊ မူး(မုန်း) မြို့နယ်၊ ညောင်ပင်သာအုပ်စု၊ ဃဂ-- ကျေးရွာအတွင်းတွင်နေထိုင်သော ဦးအန--- (အသက်-၆၈ နှစ်) ၏ အိမ်ပေါ်၌ကျပေါက်ကွဲသောကြောင့် ၎င်း၏နေအိမ် ပျက်စီးသွားသောပုံဖြစ်သည်။
(ဓာတ်ပုံ-KHRG)

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေတွင် ခလယ်လွှီထူခရိုင်၊ မုန်းမြို့နယ်၊ နံ့သာကုန်းအုပ်စုတွင် တပ်စွဲထားသော စစ်ကော်မရှင်သည် လက်နက်ကြီးကျည် နှစ်လုံး ပစ်ခတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဗုံးသီး (၂) လုံးသည် ဃင---ရွာအနီးရှိ မောင်အထ--- ၏ စိုက်ခင်းခြံထဲသို့ ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့သည်။ လက်နက်ကြီး ကျရောက်ချိန်တွင် သူသည် ပျိုးပင်များကို ရေလောင်းပေးရန် ရေစက်စနိုးစေစဉ်ဖြစ်ပြီး ဗုံးသည် ၎င်း၏ဘေးတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲသောကြောင့် သူ့အား ကျည်စထိမှန်ခဲ့သည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၄ ရက် ညနေ (၆း၃၀)မိနစ်အချိန်ခန့်တွင် လယ်ဒိုတွင်ရှိသော စစ်ကောင်စီ ခြေမြန်တပ်ရင်း (ခမရ-၃၅၁) သည် လက်နက်ကြီးနှစ်ကြိမ် ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဃစ---ရွာသူရွာသား သုံးဦးကို ထိမှန်ခဲ့ပြီး ၂ ဦးမှာ သေဆုံးကာ ၁ ဦးမှာ ဒဏ်ရာပြင်းထန်စွာ ရရှိခဲ့သည်။ အသက် - ၅၅ နှစ်အရွယ် စောအတ--- သည် ၎င်း၏နေအိမ်တွင် နွားစာကျွေးနေစဉ် လက်နက်ကြီးသည် သူ၏ဘေးတွင် ကျရောက်ကာ ဦးခေါင်းကို ကျည်စထိမှန်သဖြင့် နေရာတွင်ပင်သေဆုံးခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ၎င်း၏နွားနှစ်ကောင်သည်လည်း ပြင်းထန်စွာ ဒဏ်ရာရရှိသောကြောင့် သေဆုံးခဲ့သည်။ ၎င်း၏နေအိမ်သည်လည်း ကျည်စထိမှန်ပျက်စီးသွားသကဲ့သို့ ၎င်း၏ အိမ်နီးချင်းဘေးအိမ်များသည်လည်း ပျက်စီးမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ ထို့နည်းတူ စစ်ကောင်စီပစ်ခတ်လိုက်သော ဒုတိယကျည်သည် အသက် - ၅၀ အရွယ် စောအည---၏ ဥယျာဉ်ခြံထဲတွင် ကျရောက်ခဲ့ကာ ၎င်း၏ ဦးခေါင်းအားထိမှန်ကာ ပြင်းထန်စွာ ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့အား ဆေးရုံသို့ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သော်လည်း ဒဏ်ရာသည် ပြင်းထန်သောကြောင့် သေဆုံးခဲ့သည်။ ကျန်တစ်ဦးဖြစ်သည့် စောအစျ--- (အသက် ၆၁ နှစ်) သည်လည်း ကျည်စထိမှန် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သဖြင့် KDHW ဆေးပေးခန်းတွင် ဆေးကုသမှု သွားရောက်ခံယူခဲ့သည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့ ညနေ (၅း၃၀) မိနစ်အချိန်တွင် ဃဆ---ကျေးရွာတွင် အခြေချ တပ်စွဲထားသည့် စစ်ကော်မရှင်လက်အောက်ခံ ခမရ-၂၀ တပ်ရင်းမှ တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ၁၂၀ မမ လက်နက် ကြီးများ ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်ခဲ့ရာ ၁ လုံးသည် ဆောထိမြို့နယ်၊ အင်းဝိုင်အုပ်စု၊ ဃစျ---ကျေးရွာအတွင်းသို့ ကျရောက် ပေါက်ကွဲခဲ့ပြီး အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ မျက်နှာအား ထိမှန်သဖြင့် နေရာတွင်ပင်သေဆုံးသွားခဲ့သည်။

မူတြော် (ဖာပွန်) ခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၉ ရက်နေ့ညအချိန်တွင် ကတိုင်တိ၌ တပ်စွဲထားသော မြန်မာစစ်တပ်သည် လက်နက်ကြီး ဗုံးသီး (၁၂၀ မမ) ဖြင့် နှစ်ကြိမ် ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်ခဲ့သည်။ ပထမအကြိမ်သည် (၈း၂၄) အချိန်ဖြစ်ပြီး ဗုံးသီးသည် ရွာပြင်ရှိ နော်အဆ--- ၏ လယ်ထဲသို့ ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့သည်။ ဒုတိယအကြိမ်မှာ ၈း၂၆ အချိန်ခန့်တွင်ဖြစ်ပြီး ဗုံးသီးကျရောက်သောအချိန်တွင် နော်အဆ--- နှင့် သူ့မိသားစုဝင်အများစုသည် ဗုံးခိုကျင်းထဲသို့ ရောက်ရှိနေချိန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် နော်အဆ--- ၏ ခင်ပွန်း စောအစ--- (အသက်-၃၁ နှစ်)နှင့် သူ့သမီးကြီးသည် ဗုံးခိုကျင်းအပြင်၌သာ ရှိနေသေးသည်။ သူသည် သမီးဖြစ်သူကို အိမ်ပေါ်ထပ်သို့တင်ပြီး ပုဆိုးပြင်ဝတ်နေချိန် လက်နက်ကြီးသည် သူ့အိမ်ဘေးတွင် ကျသောကြောင့် သူ၏နောက်ကြော၊ ခေါင်းနှင့် ညာဘက်နားထင်ကို ကျည်စထိမှန်ခဲ့ပြီး ပွဲချင်းပြီးသေဆုံးခဲ့သည်။ ၎င်း၏အူများသည်လည်း ဝမ်းဗိုက်မှပေါက်ထွက်ထွက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် မြေပေါ်ချက်ချင်းလဲကျသွားသည်။ သူ၏မိသားစုဝင်များသည် သူကျည်မထိစေရန် လဲလျောင်းနေသည်ဟု ထင်မှတ်ကြသည်။ မိသားစုဝင်းများကလည်း ဓါတ်မီးမထွန်းရဲကြသကဲ့သို့ ညမှောင်နေသောကြောင့် သူ့အားထိမှန်သွားသည်ကို မသိကြပေ။ လက်နက်ကြီးပစ်သံ တိတ်သွားသောအခါ သမီးကြီးဖြစ်သူမှ သူ့ကိုထရန်ပြောသောအခါ သူမထူသောကြောင့် မီးထွန်းကြည့်သောခါ သွေးများ ဗုံးခိုကျင်းထဲသို့ စီးဝင်နေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထို့အပြင် နွားနှစ်ကောင်ကိုလည်း ထိမှန်ခဲ့သည်။

ဒူးပလာယာခရိုင်

ဤခြောက်လအတွင်း ဒူးပလာယာခရိုင်အတွင်း လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှု ဖြစ်စဉ် (၄) ခုဖြစ်ပွားခဲ့သည့်အနက် ဖြစ်စဉ် (၂) ခုကိုသာ ဖော်ပြထားပါသည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ညနေ ၇ နာရီအချိန်ခန့်တွင် စစ်ကောင်စီသည် လက်နက်ကြီး(၈၁ မမ) နှင့် (၆၀ မမ) တို့ဖြင့် ပစ်ခတ်ခဲ့သည်။ ထို့ဗုံးသီး (၃) လုံးသည် ဒူးပလာယာခရိုင်၊ နို့တကောမြို့နယ်၊ တခကလိုအုပ်စုရှိ ရော်ဘာခြံတစ်ခုအတွင်းသို့ ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အသက် ၄၅ နှစ်အရွယ် မောင်အင--- ကို ထိမှန်ခဲ့ကာ ရော်ဘာပင်များလဲ ထိမှန်ပျက်စီးခဲ့သည်။

စာမျက်နှာ ၂၃ သို့ ▶▶ ▶▶

ပညာရေး နှင့် ကျန်းမာရေးအခြေအနေ

ပညာရေး

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်း ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) ထိန်းချုပ်ရာနယ်မြေအတွင်းတွင် မြန်မာစစ်တပ် လက်နက်ကြီးရမ်းသမ်းပစ်ခတ်ခြင်း၊ လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းတိုက်ခိုက်ခြင်း၊ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခြင်းနှင့် ပညာရေးနှင့်ဆက်နွယ်၍ ထောက်ပံ့မှုများလျော့ကျသွားခြင်းကြောင့် ကျောင်းသူ/သားများနှင့် ဆရာ/မများသည် ပညာရေးဆိုင်ရာ အခက်အခဲအမျိုးမျိုးနှင့် ကြုံတွေ့ခံစားကြရသည်။ အချို့သော ကျောင်းသူ/သားများသည် ကျောင်းတွင်း၌ပညာဆည်းပူးလေ့လာခွင့်ရရှိသေးသော်လည်း အချို့သည် တောတွင်း၌ ပညာကိုဆည်းပူးလေ့လာရ၍ အချို့သည်ပညာဆည်းပူးလေ့လာခွင့်အား ရပ်ဆိုင်းလိုက်ရသည်။ ဤသို့သောအကြောင်းအရင်းကြောင့် ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (KHRG) မှ ခရိုင် (၇) ခုအတွင်း၌ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် အခြေအနေအချို့ကိုဖော်ပြလိုပါသည်။

ဒူးသထူခရိုင်

မြန်မာစစ်တပ်များ လက်နက်ကြီးမကြာခနရမ်းသမ်းပစ်ခတ်မှုကြောင့် ကျိုက်ထိုမြို့နယ်၊ အလူးကြီးအုပ်စု၊ ခဒ--- ကျေးရွာနေ ကျောင်းသူ/သားများနှင့် ဆရာ/မများသည် အိမ်အတွင်း၌သာ ပညာကိုဆည်းပူးလေ့လာရသည်။ ထို့နည်းတူ ဘီးလင်းမြို့နယ်၊ မယ်ပလေခီးအုပ်စု၊ ခန--- ကျေးရွာအတွင်းရှိ ကျောင်းသူ/သားများသည် မြန်မာစစ်တပ်၏ လေကြောင်းရန်ကြောင့် ကျောင်းအတွင်း၌ပညာဆည်းပူးလေ့လာရန် လုံခြုံမှုမရှိသဖြင့် အိမ်များအတွင်း၌သာ ပညာရေးကို ဆက်လက်ဆည်းပူးလေ့လာရသည်။ ထို့အပြင် တစ်ခါတစ်ရံ မြန်မာစစ်တပ်၏လေယာဉ်သွားလာမှုများသည့် အခါဆိုလျှင် ကျောင်းများကိုပိတ်ထားရသည်။

သထုံခရိုင်၊ မော်စကိုမြို့နယ်၌တည်ရှိသော ရွာတစ်ရွာအတွင်းတွင် ကျောင်း (၇) ကျောင်းရှိသည်။ ဤကျောင်းများသည် အထက်တန်းကျောင်း (၁) ကျောင်း၊ အလယ်တန်းကျောင်း (၁) ကျောင်းနှင့် မူလတန်းကျောင်း (၅) ကျောင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဤကျောင်းများသည် မြန်မာစစ်တပ်နှင့် ဒေသခံရွာသားများ၏ ကူညီထောက်ပံ့မှုနှင့်အုပ်ချုပ်မှု အောက်၌ရှိသည်။ အချို့သော ကျောင်းဆရာ/မများသည် မြန်မာစစ်တပ်ထံမှ လစာကိုရ၍ အချို့သည်ကျောင်းသား မိဘထံမှရရှိကြသည်။ ဤကျောင်း ခုနှစ်ကျောင်းလုံးသည် ကျောင်းသားဦးရေစုစုပေါင်း (၂,၀၀၀) ဦးခန့်ရှိသည်။ ကျောင်းသူ/သားများသည် ကျောင်းပစ္စည်းကိရိယာများကိုအခမဲ့ရရှိ၍ ပညာရေးအား လွတ်လပ်စွာဆည်းပူးလေ့လာခွင့်ရရှိသည်။

တောအူးခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်အတွင်း တောအူးခရိုင်၊ ဒေါဖားခို (သံတောင်ကြီး) မြို့နယ်၊ ဒေးလိုမူနူလာကဝေါ်၊ ဒေးလိုမူနူထကဝေါ်၊ ကလေလိုမူနူကဝေါ်နှင့် ကလေလိုမူထော်ကဝေါ်အတွင်းရှိ ကျောင်းများဖြစ်သော ခပ--- အထက်တန်းကျောင်း၊ ခဖ--- အထက်တန်းကျောင်း၊ ခဘ--- အ ထက်တန်းကျောင်း၊ နှင့် ခမ--- အလယ်တန်းကျောင်းများသည် ဒေသခံအ ဖွဲ့အစီးတစ်ခုမှ စီစဉ်ပေးသော (Small grant) ရန်ပုံငွေအားရရှိခဲ့သည်။ ဤ Small grant သည် ကျောင်းဆရာ/မ နှင့် ကျောင်းသူ/သားများ၏လုံခြုံမှုအတွက် ကျောင်း၏ခြံဝန်းအတွင်း၌ ကတုတ်ကျင်းများတူးရန် အထောက်အကူ ပြုပေးခဲ့သည်။ ဤကတုတ်ကျင်းသည် မြန်မာစစ်တပ် လက်နက်ကြီးနှင့် လေယဉ်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်သည့်အချိန်တွင် ကျောင်းဆရာ/မများနှင့် ကျောင်းသူ/သားများ ပုန်းရှောင်နိုင်ရန်အတွက်ဖြစ်သည်။ ဤကတုတ်ကျင်းများ ဖြစ်မြောက်လာစေရန် ကျောင်းသားမိဘများ၏အင်အားနှင့် ကူညီထောက်ပံ့မှုများလည်းပါဝင်သည်။

ခလယ်လွီထူခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် မြန်မာစစ်တပ်မှ စစ်မှုထမ်းဥပဒေထုတ်ပြန်ကြေညာပြီးနောက် ခလယ်လွီထူ (ညောင်လေးပင်) ခရိုင်၊ ဆောထိ (ရွှေကျင်) မြို့နယ်အတွင်းရှိ ကျောင်းသားမိဘအချို့သည် ၎င်းတို့၏သားသမီးများအား မြို့ထဲသို့ပညာဆည်းပူးလေ့လာရန် မလွှတ်ရဲကြတော့ပေ။ ဤသို့အကြောင်းအရင်းကြောင့် လူငယ်လူ ရွယ်နှင့်ကလေးသူငယ်များ ပညာဆက်လက်ဆည်းပူးလေ့လာနိုင်စေရန် ကရင်ပညာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဌာန (KECD) မှကြိုးစားအားထုတ်၍ ကျောင်းများကိုတည်ထောင်ပေးသည်။ မြို့နှင့်အနေနီးသော ကျောင်းသားမိဘအ ချို့သည် ကော်သူးလေပညာရေးအား အာမခံချက်မရှိသည် ဟု ရှု့မြင်သောကြောင့် ၎င်းတို့၏သားသမီးများအား မြို့ထဲတွင်ဆက်လက်၍ ပညာဆည်းပူးလေ့လာခိုင်းဆဲဖြစ်သည်။ မြန်မာစစ်သားများ၏ လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်း တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် ဆောထိမြို့နယ်အတွင်း

ရှိ ကျောင်းသူ/သားများသည် လုံခြုံစွာပညာဆည်းပူးလေ့လာခွင့်မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ပညာရေးပိုင်း၌တာဝန်ရှိသူများနှင့် ကျောင်းကော်မတီဝင်များသည် ကျောင်းများကိုတောထဲတွင် တည်ဆောက်ပေးကြသည်။ မိုးရာသီအချိန်ကာလဖြစ်သည်နှင့်အညီ တောထဲ၌ပညာဆည်းပူးလေ့လာရသော ကျောင်းသူ /သားများသည် ရေကြီးရေလျှံခြင်း၊ အသွားအလာခက်ခဲခြင်းနှင့် ခြင်ကိုက်ခံရခြင်း စသည့်အခက်အခဲများနှင့်ကြုံတွေ့ခံစားရသည်။ ဆောထိမြို့နယ်အတွင်းရှိ နယ်မြေအားလုံးနည်းပါးအတွင်း၌လည်း မြန်မာစစ်တပ်နှင့် တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များကြားတိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလအတွင်းမှစ၍ ကျောင်း (၁၀) ကျောင်းထက်မနည်း ရပ်ဆိုင်းလိုက်ရသည်။

ဖြစ်ပွားမှုများအနက်တစ်ခုမှာ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့တွင် မုသဲ့စခန်းမှအထိုင်ချသော မြန်မာစစ်တပ်များသည် အင်အားတစ်ရာခန့်ထွက်ခွာပြီး ညောင်လေးပင်ခရိုင်၊ လယ်ဒို (ကျောက်ကြီး) မြို့နယ်၊ ခဲဒဲအုပ်စုအတွင်း စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၇ ရက် နှင့် ၈ ရက်နေ့ ခဲဒဲအုပ်စု၊ ခယ--- ကျေးရွာအနီးတစ်နေရာတွင် ထိုမြန်မာစစ်တပ်နှင့် ကရင်အမျိုးသားကာကွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်း (KNDO) တပ်ဖွဲ့ဝင်များအကြား တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ဤအကြောင်းအရင်းကြောင့် ခဲဒဲအုပ်စု၊ ခယ--- ကျေးရွာ၊ ခရ--- ကျေးရွာနှင့် ခလ--- ကျေးရွာ နေရွာသူ/သားများသည် ဘေးလွတ်ရာတောထဲသို့တိမ်းရှောင်ရ၍ ဤကျေးရွာများအတွင်းရှိ ကျောင်းသုံးကျောင်းသည်လည်း ပညာရေးကိုရပ်ဆိုင်းလိုက်ရသည်။ ထို့နည်းတူ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလအတွင်းတွင် မြန်မာစစ်တပ်လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းများသည် ခလယ်လွီထူခရိုင်၊ မူး (မုန်း) မြို့နယ်၊ မူးအထူးဒေသ၊ တောခိုအုပ်စု၊ ခ၀--- ကျေးရွာအတွင်းသို့ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများပြုလုပ်သောကြောင့် ရွာသူ/သားများသည် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ကြပြီး ရွာတွင်းမှထွက်ပြေး၍ ရွာထဲ၌ရှိသောကျောင်းများသည်လည်းကျောင်းကိုရပ်ဆိုင်းလိုက်ရခြင်းကြောင့် ကျောင်းသူ/ သားများသည် စာမေးပွဲဖြေဆိုနိုင်ခွင့်မရှိတော့ပေ။

ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ မှ ၂၀၂၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ကစယ်ဒိုမြို့နယ်၊ ပေါခလိုနယ်မြေနှင့် ကစယ်ခလဲနယ်မြေ၊ လယ်ဒိုစိုးမြို့နယ်၊ ကမိုသွေးနယ်မြေအတွင်းတွင် မြန်မာစစ်တပ်လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများ တိုးမြင့်လာသောကြောင့် တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပွားသည့်နေရာနှင့် တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပွားသည့်နေရာအနီးအနားတွင် နေထိုင်ကြသောရွာသူ/သားများအတွက် စိုးရိမ်ထိတ်လန့်မှုများဖြစ်စေသောကြောင့် အချို့သောကျောင်းများရပ်ဆိုင်းလိုက်ရပြီး အချို့သောကျောင်းများသည် လုံခြုံသောနေရာများသို့ ကျောင်းများဆက်လက်ဖွင့်လှစ်ရသည်။

ဖြစ်ပွားမှုများအနက်တစ်ခုမှာ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ အတွင်းတွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခြင်းမရှိသော်လည်း မြန်မာစစ်တပ် တိုက်လေယာဉ်တစ်စင်းသည် ကစယ်ဒိုမြို့နယ်၊ ပေါခလိုနယ်မြေ၊ ဂမ--- ကျေးရွာအတွင်းသို့ ပေါင်(၂၅၀) ဗုံး သီး (၂) လုံး ကြဲချကာ အော်လီကန်းနှင့်လည်း ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့သောကြောင့် ရွာသူ/သားများ၏ စိုက်ပျိုးနယ်မြေများ၊ ဘာသာရေးအဆောက်အဦးနှင့် ကျောင်းများထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သည်။ တိုက်ခိုက်မှုအပြီး ရွာသူ/သားများသည် မြန်မာစစ်တပ်မှ နောက်ထပ်တိုက်ခိုက်မှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်မည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့် ၎င်းတို့၏သားသမီးများကို ကျောင်းသို့မလွှတ်ရဲကြတော့ပေ။ ဤသို့အကြောင်းအရင်းကြောင့် တိုက်ခိုက်မှုဖြစ်ပွားသည့်နယ်မြေအတွင်းရှိ ကျောင်းများရပ်ဆိုင်းလိုက်သည်။ ကျောင်းကော်မတီတစ်ဦးပြောကြားချက်အရ "ကျေးဇူးတော်ဘဲ။ (မြန်မာစစ်တပ်) လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုလုပ်ဆောင်တဲ့အချိန်က ကျောင်းဆင်းချိန်ဖြစ်နေတယ်... ဖြစ်ချင်တော့အဲဒီနေ့က ကျောင်းသူ/သားများမကစားကြဘူး။ ခါတိုင်းနေ့တွေဆိုရင် ကျောင်းဆင်းတဲ့အချိန်ဆို ကျောင်းသူ/သားများကစား ကြတယ်။ အဲ့ဒီနေ့ကကျောင်းသူ/သားအကုန်လုံး အိမ်သို့ပြန်သွားကြတဲ့အတွက်ကြောင့် ကျောင်းသူ/သားများထိ ခိုက်ဒဏ်ရာရမှုမရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ကျောင်းသူ/သားများသည် ကျောင်းကိုမလာရဲကြတော့ဘူး။ မိဘများကလည်းသူတို့ရဲ့ ကလေးများကိုကျောင်းသို့မပို့ရဲကြတော့ဘူး။" ဤသို့ မြန်မာစစ်တပ်လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ကျောင်းသူ/ သားများသည် လုံခြုံသည့်နေရာ၌သာ ပညာကိုဆက်လက်ဆည်းပူးလေ့လာရပြီး အချို့သောကျောင်းများသည် စာမေးပွဲကို စောစောစီးစီးဖြေ၍ ကျောင်းများကိုပိတ်ထားလိုက်ကြသည်။

ဖာပွန်ခရိုင်

မြန်မာစစ်တပ်၏ လေယာဉ်၊ လက်နက်ကြီးနှင့် ဒရုန်း ရန်ကြောင့် လူသောမြို့နယ်၊ ဘူးသိုမြို့နယ်၊ နှင့်ဒွယ်လိုးမြို့နယ် အတွင်းရှိကျောင်းအချို့သည် တောတွင်းကွယ်ရာ၌သာ ပညာဆက်လက်ဆည်းပူးလေ့လာရသည်။ ကျောင်းသူ /သားများသည် တောတွင်း၌ပညာဆည်းပူးလေ့လာရသော်လည်း ၎င်းတို့အတွက်လုံခြုံမှုအခိုင်အမာမရှိပေ။ ထို့ပြင် ၎င်းတို့တောအတွင်း၌ ပညာဆည်းပူးလေ့လာနေချိန် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း၊ ရာသီဥတုအလွန်အေး၍ ရေကြီးရေလျှံမှုများကြောင့် ကျောင်းသူ/သားများနှင့် ကျောင်းဆရာ/မများသည် ရောဂါဝေဒနာ၊ အသွားအလာခက်ခဲခြင်းနှင့် အခြားသောအခက်အခဲအမျိုးမျိုးနှင့် ကြုံတွေ့ခံစားကြရသည်။ ဤသို့သောအကြောင်းအရင်းကြောင့် အချို့သော ကျောင်းသူ/သားများသည် ကျောင်းထွက်လိုက်ကြသည်။ ထို့အပြင် ကျောင်းပစ္စည်းကိရိယာ ထောက်ပံ့မှုလျော့ကျ၍ ကျောင်းဆရာ/မ လစာထောက်ပံ့မှုများလည်း လျော့ကျသွားခြင်းကြောင့် ကျောင်းဆရာ/မများနှင့် ကျောင်းသူ/ သားများအတွက် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်လာသည်။ ဤသို့သောအကြောင်းအရင်းများကြောင့် လူသောမြို့နယ်အတွင်း ၂၀၂၅ – ၂၀၂၆ ပညာသင်နှစ် ကော်သူးလေအစိုးရစစ်စာမေးပွဲသည် ဆယ်တန်းတစ်ခုသာကျန်ရှိသည်။

ဖြစ်ပွားမှုများအနက်တစ်ခုမှာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့ ည ၁၀း၀၀ နာရီကျော်အချိန်တွင် မြန်မာစစ်တပ် တိုက်လေယာဉ်တစ်စင်းနှင့် ဒရုန်းတစ်စင်းသည် ဘူးသိုမြို့နယ်၊ ဘူးအားဒဲအုပ်စု၊ ခသ--- ကျေးရွာသို့ဗုန်းသီးများ လာရောက်ကြဲချခဲ့သည်။ ဤမြန်မာစစ်တပ်၏ လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းသည် ဗုန်းသီးများလာရောက်ကြဲချပြီးနောက် ဘူးအားဒဲအတွင်း၌ နေထိုင်သောရွာသူ/သားများသည် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သောကြောင့် တောတွင်းရှိချောင်းစွန် ချောင်းဖျား ရှိနေရာများသို့ တိမ်းရှောင်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသူ/သားများသည်လည်း တောတွင်း၌သာပညာကို ဆက်လက်ဆည်းပူးလေ့လာပြီး လေကြောင်းရန်ကိုအမြဲသတိထားကြရသည်။

ဤဓါတ်ပုံနှစ်ပုံသည် ၂၀၂၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ အတွင်း မူတြော်ခရိုင်၊ ဘူးသိုမြို့နယ်၊ ဘူးအားဒဲအုပ်စု၊ ခဟ--- ရွာအနီးထွက်ပြေးတိမ်းရှောင် သည့်နေရာတွင် ရိုက်ကူးထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤပုံများသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် မြန်မာစစ်တပ်၏တိုက်လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်း တိုက်ခိုက်မှုအပြီး ကျောင်းသူ/သား နှင့် ကျောင်းဆရာမတစ်ဦး တောတွင်းတစ်နေရာတွင် ပညာကိုဆက်လက်ဆည်းပူးလေ့လာ ရသည့် ပုံရိပ်များကိုဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ *(ဓါတ်ပုံ- KHRG)*

ဒူးပလာယာခရိုင်

နို့တကောမြို့နယ်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်နှင့် ဝေါ်ရေမြို့နယ် အတွင်း၌ ပညာဆည်းပူးလေ့လာနေသော ကျောင်းသူ/ သားများသည် ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့နှင့် ပညာကိုဆည်းပူးလေ့လာရသော်လည်း အချို့ကျောင်းများရှိ ကျောင်း/သူ သားများသည် နှစ်ဆုံးတိုင်အောင် ကျောင်းတက်ခွင့်ရရှိခဲ့သည်။ မြန်မာစစ်တပ်၏လေယာဉ်၊ ဒရုန်း၊ လက်နက်ကြီး ရန်နှင့် တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားခြင်းကြောင့် အချို့သောကျောင်းများသည် စာသင်ကျောင်းအတွင်း ကျောင်းမဖွင့်ရဲကြတော့ပေ။ အချို့ကျောင်းများသည်ရပ်ဆိုင်းလိုက်ရပြီး အချို့ကျောင်းများသည်ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ရသည်။

ဝေါ်ရေ (ဝင်းရေ) မြို့နယ်၊ ယာသောထအုပ်စု၊ ခအ--- ကျေးရွာ၊ နို့ဖာထောအုပ်စု၊ ခဇ--- ကျေးရွာ နှင့် ဂက--- ကျေး ရွာအတွင်း၌ နေထိုင်လျက်ရှိသောကျောင်းသူ/သားများသည် ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့နှင့် ပညာရေးကိုဆည်းပူးလေ့လာရ၍ ၎င်းတို့အတွက် လုံခြုံမှုမရှိသောကြောင့် တစ်ခါတစ်ရံ ကျောင်းများကို ရပ်ဆိုင်းရသည့်အခြေအနေမျိုးလဲရှိခဲ့သည်။ ဖားပရာအုပ်စု၊ ဂခ--- ကျေးရွာ၊ နို့ဆိုနဲ့အုပ်စု၊ ဂဂ--- ကျေးရွာ၊ ပနောကလဲခီးအုပ်စု၊ ဂဃ--- ကျေးရွာအတွင်းရှိ ကျောင်းများသည် မဖွင့်လှစ်ရဲကြတော့ပေ။

ကရူတူး (ကျုံဒိုး) မြို့နယ်အတွင်း တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားရာနေရာနှင့်ဝေးကွာသောအရပ်များတွင် ကျောင်းသူ/သားများ ပ ညာဆည်းပူးလေ့လာခွင့်ရရှိသေးသော်လည်း မြန်မာစစ်တပ်၏လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းရန်များကိုကြောက်ရသောကြောင့် အိမ်များအတွင်း၌သာ ပညာကိုဆည်းပူးလေ့လာရသည်။ ထိုနည်းတူ မြန်မာစစ်တပ်၏လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းဘေးရန်ကြောင့် ပညာဆည်းပူးလေ့လာခြင်းကို ယာယီရပ်ဆိုင်းရသည့်အခြေအနေလည်းရှိသည်။ ဤသို့အကြောင်း အရင်းကြောင့် ကျောင်းသူ/သားများ၏ပညာရေးအတွက် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်လာသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် မြန်မာစစ်တပ်လေယာဉ် တစ်စင်းသည် ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ စုကလိအုပ်စု၊ ခင--- ကျေးရွာအတွင်းသို့ လာရောက်ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဗုံးများသည် ခင--- ကျေးရွာအတွင်းရှိ ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းသို့ ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့သောကြောင့် ကျောင်းအဆောက်အဦးများထိခိုက် ပျက်စီးခဲ့သည်။ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ပြီးနောက် ခင--- ကျေးရွာအတွင်း၌နေထိုင်သော ရွာသူ/သားများနှင့် ကျောင်းသူ/ သားများသည် စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့မှုရှိသဖြင့် အခြားသောအရပ်သို့စွန့်ခွာထွက်ပြေးသွားကြသည်။

ဤဓါတ်ပုံသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအတွင်း ဒူးပလာယာခ ရိုင်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ စုကလိအုပ်စု၊ ခင--- ကျေးရွာအတွင်း၌ ရိုက်ကူးမှတ်တမ်းတင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤဓါတ်ပုံသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် မြန်မာစစ်တပ်လေယာဥ်သည် ခင--- ကျေးရွာအတွင်းသို့ လာရောက်ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သော ကြောင့် ခင--- ကျေးရွာအတွင်းရှိကျောင်းတစ်ကျောင်း ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သည့်ပုံရိပ်များကိုဖော်ပြထားသည်။ *(ဓါတ်ပုံ- KHRG)*

ဖြစ်ပွားမှုများအနက်တစ်ခုမှာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် သေနတ်နှင့်လက်နက်ကြီးသံများထွက်ပေါ်လာ၍ မြန်မာစစ်တပ်များ ကော်တရီ (ကော့ကရိတ်) မြို့နယ်၊ နို့ဖိုးအုပ်စု၊ ဂင--- ကျေးရွာအတွင်းသို့ဝင်ရောက်လာသောကြောင့် ရွာသူ/သားများသည် မိမိတို့ကျေးရွာမှစွန့်ခွာထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်ကာလသည် ကျောင်းသူ/သားများ စာမေးပွဲဖြေဆိုသည့်ကာလဖြစ်သောကြောင့် အချို့သောကျောင်းသူ/သားများသည် စာမေးပွဲကိုပြီးဆုံး သည့်တိုင်အောင် ဖြေဆိုနိုင်ခွင့်မရှိဘဲ ရုတ်တရက်စွန့်ခွာထွက်ပြေးလိုက်ရသည်။ ဂင--- ကျေးရွာအတွင်းတွင် အလယ်တန်းကျောင်း တစ်ကျောင်းရှိသည်။ ကျောင်း

သူ/သားများသည် အမြဲကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့နှင့် ပညာဆည်းပူး လေ့လာရ၍ တခါတရံ အခြေအနေမကောင်းလျှင် ကျောင်းကိုပိတ်လိုက်ရသည့်အထိလည်းရှိသည်။ ဂင--- ကျေးရွာအတွင်း၌ စာသင်ကြားနေသောဆရာမတစ်ဦးပြောပြချက်အရ “ကျွန်မတို့က (၂၀၂၅ ခုနှစ်) အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့မှာ စာမေးပွဲဖြေဆိုဖို့ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မတို့ဘက်က မြန်မာစစ်တပ်များတက်လာမယ်လို့ ကြားသိရတဲ့အတွက် ကျွန်မတို့စာမေးပွဲဖြေဆိုလို့မရဘူး။ ကျောင်းသူ/သားများ ပညာရေး မနောက်ကျနေးစေလိုတဲ့အ တွက် ကျောင်းဆရာ/မများ အစည်းဝေးလုပ်၍ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခဲ့ကြပြီး ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် စာမေးပွဲပြန်လည်ဖြေဆိုမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြတယ်။ (၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့) ကလေးများစာ မေးပွဲဖြေဆိုနေသည့်အတောအတွင်းတွင် မြန်မာစစ်တပ်ဘက်က လက်နက်ကြီးများပစ်ခတ်လိုက်တဲ့အတွက် ကလေးများကြောက်ရွံ့နေခဲ့ကြပြီး ကျွန်မတို့ကလည်းကြောက်ရွံ့နေခဲ့တယ်။ ခုနှစ်တန်းတက်နေတဲ့ကျောင်းသူ/သားများသည် စာမေးပွဲဖြေဆိုလို့မပြီးသေးဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျောင်းသူ/သားများနှင့် ကျောင်းဆရာ/မများ တကွဲတစ်ပြားစီ ဖြစ်နေပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် သူတို့စာမေးပွဲဖြေဆိုလို့မရတော့ဘူး။”

ဘားအံခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၃ ရက် နံနက် ၁၀း၀၀ နာရီအချိန်တွင် မြန်မာစစ်တပ်များသည်ကာမီကာစီဒရုန်းတစ်စင်းဖြင့် **တာကလဲ** (ပိုင်ကျုံ) မြို့နယ်၊ ပိတခအုပ်စု၊ ဂစ--- ကျေးရွာ၊ ဂစ--- KECD အလယ်တန်းကျောင်းအား ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခံရသည့်အချိန်သည် ကျောင်းသူ/သားများ ကျောင်းအတွင်း၌ စာသင်ယူလေ့လာနေသောအချိန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းဆရာ စောလေ---၊ ကျောင်းဆရာမ နော်သေ--- နှင့် ကျောင်းသား စောဖော--- များအားဗုံးစထိမှန်၍ ဒဏ်ရာများရရှိခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ကျောင်းဆရာ/မ ရုံးခန်းအားလည်း ထိမှန်ပျက်စီးခဲ့သည်။ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုအပြီး ကျောင်းသား/မိဘများသည် ၎င်းတို့၏သားသမီးများကို ကျောင်းသို့မလွှတ်ရဲကြတော့ပေ။ ကျောင်းဆရာ/မ နှင့် ကျောင်းသူ/သားများသည်လည်း ဒရုန်းတိုက်ခိုက်မှုထပ်မံဖြစ်ပွားမည်ကို စိုးရိမ် သောကြောင့် ဤကျောင်းအားရပ်ဆိုင်းလိုက်ရသည်။

ကျန်းမာရေး

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလမှ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေတွင် နေထိုင်ကြသော ရွာသားများသည် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာစိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသောအခြေအနေများကို ဤအခန်းတွင် ဆန်းစစ်ထားပါသည်။ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းသို့သွားလာရာတွင် ခရီးသွားလာရေးအခက်အခဲများရှိခြင်း၊ ဆေးဝါးပစ္စည်း ကိရိယာများ လုံလောက်စွာမရှိခြင်း၊ မြန်မာစစ်တပ်၏ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် တချို့သောဆေးရုံများနှင့် ဆေးခန်းများကို ပြောင်းရွှေ့ရခြင်းတို့ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် ရွာသားများအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို လက်လှမ်းမီရရှိရန် အခက်အခဲများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများကို ကြုံတွေ့နေရသည်။ KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေရှိရာခရိုင် (၇) ခုတွင်နေထိုင်ကြသော ရွာသားများကြုံတွေ့ရသည့်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့်ပတ်သက်သော အခြေအနေများကို KHRG အနေဖြင့် သတင်းမှတ်တမ်းပြုစုခဲ့သည့်ဖြစ်စဉ်အချို့ကိုလည်း ဤအခန်းတွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ တစ်ချို့ခရိုင်များရှိ ကျန်းမာရေးအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ KHRG သတင်းမှတ်တမ်းမပြုစုနိုင်သည့် အခြေအနေများလည်းရှိပါသည်။

ဒူးသထူခရိုင်

ဒူးသထူခရိုင်၊ မော်စကိုမြို့နယ်ရှိ ရွာသားများသည် များသောအားဖြင့် ကိုယ်ပူဖျားနာခြင်း၊ မူးဝေခြင်းနှင့်နှလုံးတုန် ခြင်းစသည့်ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ခံစားကြရသည်။ ရွာသားများနေမကောင်းဖျားနာလျှင် မော်စကိုမြို့နယ်ရှိ မြန်မာစစ်တပ်ပိုင်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသလေ့ရှိသည်။ ထိုဆေးရုံတွင် ဆေးကုသမှုစရိတ်မကြီးပေ။ ဆိုးရွားသောကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ခံစားရသောရွာသားများသည် မြို့တွင်ရှိသည့် ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းသို့သွားရောက်ကုသရသည်။

တောအူးခရိုင်

၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း တောအူးခရိုင်၊ ဒေါဖားခို (သန်တောင်ကြီး) မြို့နယ်ရှိ ဒေးလိုမူနူလာကျေးရွာအုပ်စု၊ ဒေးလိုမူထော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကလေလိုမူနူလာကျေးရွာအုပ်စုနှင့် ကလေလိုမူထော်ကျေးရွာအုပ်စုတို့တွင် တုပ်ကွေးရောဂါ အဖြစ်များလေ့ရှိသည်။ ဒေးလိုမူနူလာကျေးရွာအုပ်စုတွင် ဆေးပေးခန်းတစ်လုံးသာရှိသည်။ ဒေးလိုမူနူလာကျေးရွာအုပ်စုရှိ ဂဆ--- ကျေးရွာ၊ ဂဈ--- ကျေးရွာ၊ ဂည--- ကျေးရွာနှင့်ဂတ--- ကျေးရွာတို့တွင် နေထိုင်ကြသော ရွာသားများသည် နေမကောင်းဖျားနာလျှင် ထိုဆေးပေးခန်းသို့ သွားရောက်ကုသလေ့ရှိသည်။ ကလေလိုမူနူလာ ကျေးရွာအုပ်စုတွင် KDHW စီမံခန့်ခွဲသည့် ခဖ--- ဆေးခန်းတစ်လုံးသာရှိသည်။ သို့သော်လည်း ထိုဆေးခန်းတွင် ဆေးဝါးပစ္စည်းများ အလုံအလောက်မရှိသည့်အပြင် ဆေးဝါးပစ္စည်းများလည်း အကုန်အကျများပါသည်။ ထို့ကြောင့် တခါတရံတွင် KDHW ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် တောင်ငူမြို့တွင် ဆေးဝါးပစ္စည်းများမှာယူဝယ်ရလေ့ရှိသည်။ ခဖ--- ဆေးခန်းတွင်လာရောက်၍ ဆေးကုသမှုခံယူနေသော ရွာသားများသည် ၎င်းတို့၏ကျန်းမာရေးပြဿနာများ ဆိုးဆိုးရွားရွားဖြစ်လျှင် ၎င်းတို့ကို တောင်ငူဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရသည်။ ဒေးလိုမူထော်ကျေးရွာအုပ်စုတွင်လည်း KDHW ဆေးခန်းတစ်လုံးသာရှိပြီး ထိုဆေးခန်းသည် ခပ--- စာသင်ကျောင်းအနီးနားတွင် တည်ရှိသည်။ ထိုဆေးခန်း အနီးတွင်နေထိုင်ကြသောရွာသားများသည် နေမကောင်းဖြစ်လျှင် ၎င်းဆေးခန်းသို့ သွားရောက်ကုသလေ့ရှိသည်။

ခလယ်လွိထူခရိုင်

ခလယ်လွိထူခရိုင်၊ ဆောထိ (ရွှေကျင်) မြို့နယ်အတွင်းတွင် ဆေးပေးခန်း (၈)လုံးသာရှိသည့်အတွက်ကြောင့် နေမကောင်းဖျားနာကြသည့် ရွာသားများအားလုံးအတွက် ဆေးကုသပေးရန် ဆေးဝါးပစ္စည်းများ အလုံအလောက်မရှိကြပေ။ နိုင်ငံရေးအခြေအနေတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု မရှိခြင်း၊ ခရီးသွားလာရာတွင် အစစ်အဆေးများလာခြင်းနှင့် ငွေကြေးအခက်အခဲများကြောင့် ဒေသခံရွာသားများသည် နေမကောင်းဖျားနာလာလျှင် သို့မဟုတ် ဒဏ်ရာရရှိလျှင် မြို့ပေါ်သို့ သွားရောက်ကုသရန်အတွက် အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများနှင့်ကြုံတွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်

ချို့ဒေသခံရွာသားများသည် PDF ဆေးတပ်သားများနှင့် KNLA ဆေးတပ်သားများကိုသာ အားကိုး၍ ဆေးကုသမှုခံယူကြသည်။ ဤသို့ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် KNU အဖွဲ့အစည်းသည် လူငယ်များအား ဆေးသင်တန်းများ ပို့ချသင်ကြားပေးလျက်ရှိသည်။ ဤအခြေအနေသည် ဒေသခံရွာသားများအတွက် များစွာအထောက် အကူဖြစ်စေပါသည်။ သို့သော်လည်း ဆေးဝါးပစ္စည်းများ လုံလောက်မှုမရှိသည့်အတွက်ကြောင့် လိုအပ်ချက်များစွာရှိ နေပါသည်။ တစ်ချို့ကျေးရွာအုပ်စုများတွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားနေလျက်ရှိပြီး မြန်မာစစ်တပ်မှ လေယာဉ်နှင့်ဒရုန်းများကို အသုံးပြု၍ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခြင်းကြောင့် ဒေသခံရွာသားများသည် တောထဲသို့ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရပြီး ကျန်းမာရေးပြဿနာများနှင့်လည်း ကြုံတွေ့ကြရသည်။

မူတြော်ခရိုင်

မူတြော်ခရိုင်၊ လူသောမြို့နယ်နှင့်ဒွယ်လိုးမြို့နယ်များတွင် နေထိုင်ကြသည့်ဒေသခံရွာသားများသည် များသောအားဖြင့် ငှက်ဖျားရောဂါ၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော့ခြင်း၊ ကိုယ်ပူဖျားနာခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ လေဖြတ်ခြင်း၊ ယားယံခြင်း၊ ဒူးတံတောင်ဆစ်များနာကျင်ကိုက်ခဲခြင်း၊ ခါးနာခြင်းနှင့် သွေးတိုးရောဂါစသည့် ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြုံတွေ့ခံစားရသည်။ နေမကောင်းဖျားနာကြသည့် ရွာသားအများစုသည် ကျေးရွာအုပ်စုအဆင့် ဆေးပေးခန်းသို့ သွားရောက်ကုသလေ့ရှိသည်။ တစ်ချို့ရွာသားများသည် မိမိကျေးရွာအတွင်းရှိ ဆေးဝါးတတ်ကျွမ်းနားလည်သူများထံတွင် ဆေးကုသမှုခံယူကြသည်။ ထိုသို့ဆေးကုသရာတွင် ဒေသခံရွာသားများအနေဖြင့် ဆေးကုသမှုစရိတ်ပေးဆောင်စရာမလိုပေ။ သို့သော်လည်း ဆေးပေးခန်းတွင် ဆေးဝါးပစ္စည်းများ လုံလောက်စွာမရှိသည့်အတွက်ကြောင့် ရွာသားများသည် ဆေးဝါးပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူနေရသည်။ ထို့ကြောင့် ပိုက်ဆံမရှိသည့်ရွာသားများသည် အခြားသူများထံမှ ပိုက်ဆံချေးယူ၍ ဆေးဝါးဝယ်ယူရသဖြင့် အခက်အခဲများရှိလာပါသည်။

ဖြစ်စဉ်တစ်ခုတွင် ဒွယ်လိုးမြို့နယ်၊ မယ်ဝေကျေးရွာအုပ်စု၊ ဂဒ--- ကျေးရွာတွင်နေထိုင်ကြသည့် ရွာသားများသည် နေမကောင်းဖြစ်လာလျှင် ဂန--- ဆေးခန်းသို့သွားရောက်ကုသကြသည်။ ထိုဆေးခန်းတွင် အခမဲ့ဆေးကုသမှု ရရှိကြသည်။ ဂပ--- ကျေးရွာမှ ရွာသားတစ်ဦးက ယခုလိုပြောပြသည်။ *"ဒွယ်လိုးမြို့နယ်၊ မယ်ဝေအုပ်စုမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ ရွာသားတွေက နေမကောင်းဖြစ်ရင် မိမိကျေးရွာမှာရှိတဲ့ဆေးဝါးသိကျွမ်းနားလည်သူထံမှာပဲ ဆေးကုကြတယ်။ တကယ်လို့ ဆိုးရွားတဲ့ ကျန်းမာရေးပြဿနာများကိုခံစားရရင် မယ်ဝေအုပ်စုမှာရှိတဲ့ဆေးခန်းကိုသွားပြီး ဆေးကုကြတယ်။ အဲ့ဆေးခန်းမှာ ဆေးကုလို့မရရင် မြို့ထဲရှိဆေးရုံ၊ ဂဖ--- ဆေးရုံနဲ့ ဂဘ--- ဆေးရုံကို သွားပို့ရတယ်။ ဆေးဝါးပစ္စည်းတွေက လုံလုံလောက်လောက်မရှိလို့လေ။"*

ဒူးပလာယာခရိုင်

ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ကော်တရီ (ကော့ကရိတ်) မြို့နယ်တွင် နေထိုင်ကြသည့် ဒေသခံရွာသားများသည် နေမကောင်းဖျားနာလျှင် များသောအားဖြင့် KDHW ဆေးခန်းများသို့ သွားရောက်ကုသလေ့ရှိသည်။ မီးဖွားရန်ခက်ခဲသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ၊ ဆိုးရွားသည့်ကျန်းမာရေးပြဿနာခံစားရသူများနှင့် ဒဏ်ရာကြီးကြီးမားမားရရှိသူများကို KDHW ဆေးခန်းများက ၎င်းတို့ကို ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ဆေးရုံများသို့ သွားရောက်ပို့ဆောင်ပေးလေ့ရှိသည်။ ကော်တရီမြို့အနီးပတ် ဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်ကြသည့်ရွာသားများသည် နေမကောင်းဖြစ်လာလျှင် မြို့သို့သွား၍ ဆေးကုသမှုခံယူရန် ကြောက်ရွံ့နေကြသည်။ အကြောင်းမှာ မြန်မာစစ်တပ်သည် ကော်တရီမြို့နယ်ရှိ မောင်းမရွာသစ်ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် ကော်နွဲ့ကျေးရွာအုပ်စုသို့ စစ်ကြောင်းထိုးလာခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ တစ်ချို့ကျေးရွာဒေသများသည် KDHW ဆေးခန်းများနှင့် အလွန်ဝေးကွာသည့်အတွက်ကြောင့် ရွာသားများသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအားမရရှိနိုင်ကြပဲ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများကို ပို၍ကြုံတွေ့ကြရသည်။ ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ဝင်းရေး (ဝေါရေ) မြို့နယ်ရှိ ကျေးရွာတစ်ချို့သည်လည်း ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများနှင့်အလွန်ဝေးကွာသည့်အတွက်ကြောင့် ထိုဒေသတွင် နေထိုင်ကြသည့်ရွာသားများသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုရရှိရန် အခက်အခဲများရှိနေသည်။ ထို့အပြင် ဆေးခန်းတွင်လည်း ဆေးဝါးပစ္စည်းများ အလုံအလောက်မရှိကြပေ။

ကရူတူး (ကျုံဒိုးမြို့) နယ်တွင်လည်း စစ်ပဋိပက္ခတင်းမာမှုမြင့်တက်လာခြင်းနှင့် လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် တစ်ချို့ KDHW ဆေးခန်းများသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှစ၍ ယနေ့အချိန်ထိ ရွှေ့ပြောင်းနေရသည်။ ဆေးခန်းများရွှေ့ ပြောင်းရသည့်အတွက်ကြောင့် အရေးပေါ်လူနာများနှင့် မီးဖွားခါနီးဖြစ်သည့်ကိုယ်ဝန်သည်မိခင်များအနေဖြင့် အခက်အခဲများရှိလာသည်။ သို့သော်လည်း သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်များနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် လူနာ များအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုရရှိရန် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။

ဘားအံခရိုင်

ဘားအံခရိုင်၊ လူပလယ် (လိုင်းဘွဲ) မြို့နယ်တွင် နေထိုင်ကြသည့် ရွာသားများသည် နေမကောင်းဖျားနာလျှင် ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများသို့ သွားရောက်ကုသရန် မလွယ်ကူပေ။ အကြောင်းမှာ လမ်းခရီးအခက်အခဲများရှိခြင်း၊ မြန်မာစစ်တပ်မှ အစစ်အဆေးများတွင်တင်းကြပ်ခြင်းနှင့် ခရီးသွားလာမှုအား ကန့်သတ်ပိတ်ပင်ခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း KDHW ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် မြေပြင်သို့ သွားရောက်၍ ရွာသားများအား ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် ကလေးများအား ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးခြင်းများကို လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။ ယခုလက်ရှိအချိန်တွင် ရာသီဥတုအခြေအနေဆိုးရွားမှုကြောင့် ရွာသားအများစုသည် ကိုယ်ပူဖျားနာခြင်းကိုခံစားနေရသည်။

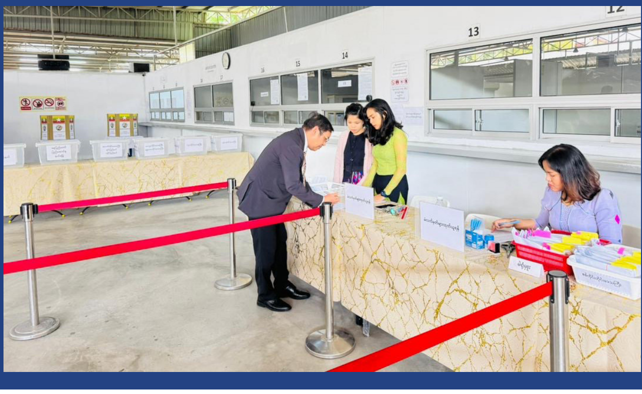

၂၀၂၅ ခုနှစ် နှစ်နှောင်းပိုင်းနှင့် – ၂၀၂၆ ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းတွင် ပြုလုပ်သော အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲ

၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် စစ်ကောင်စီမှ စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို စတင်ပြု လုပ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် စစ်ကောင်စီမှ နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေအသစ်တစ်ရပ်ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ဤဥပဒေသစ်သည် နိုင်ငံရေးပါတီများအပေါ် တင်းကျပ်မှုများစွာပြုလုပ်ထားပြီး ၎င်းတို့က အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ သို့မဟုတ် မတရားအသင်းဟု သတ်မှတ်ထားသော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်သည်ဟု အကြောင်းပြကာ မည်သည့်နိုင်ငံရေးပါတီကိုမဆို ဖျက်သိမ်းနိုင်သည့်အာဏာကို ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (UEC) အား ပေးထားသည်။ ပါတီဖျက်သိမ်းခံရပါက ပါတီပိုင်ပစ္စည်းများ၊ ရုံးခန်းများကို စစ်ကောင်စီက နိုင်ငံတော်ပိုင်အဖြစ် သိမ်းဆည်းခွင့်ရှိသည်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် စစ်ကောင်စီကြိုးကိုင်သည့် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (UEC) သည် မှတ်ပုံတင်ရန်ငြင်းဆန်သည့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်(NLD)နှင့် အခြားသော နိုင်ငံရေးပါတီ ၃၉ ပါတီအား ဤဥပဒေသစ်အောက်တွင် ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။

စစ်ကောင်စီသည် အရပ်သားပြည်သူများမှ ဤရွေးကောက်ပွဲတွင်ပါဝင်မဲပေးရန် လုံခြုံရေးတင်းကြပ်ခြင်းဖြစ်စေ အခြားနည်းလမ်းများအသုံးပြု၍ဖြစ်စေ ဖိအားပေးမှုများပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ စစ်ကောင်စီမှ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင် ရေးပြင်ဆင်ရာတွင် ပြည်သူများနှင့် တော်လှန်ရေးအစုအဖွဲ့များအပေါ် ပိုမိုဖိအားပေးရန် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် မြို့နယ် ၆၃ မြို့နယ်အတွင်း စစ်အုပ်ချုပ်ရေး (Martial Law) ကြေညာခဲ့သည်။ ထိုမြို့နယ်များထဲတွင် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ကော့ကရိတ်နှင့် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်များ ပါဝင်ခဲ့သည်။ စစ်ကောင်စီမှ ဤဒေသများအတွင်းသို့ စစ်အင်အားဖြည့်တင်မှုများနှင့် အရပ်သားများအပေါ်အကြမ်းဖက်တိုက်တိုက်ခိုက်မှုများဖြစ်သည့် လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများ၊ ဒရုန်းဖြင့် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုများနှင့် လက်နက်ကြီးရမ်းသန်းပစ်ခတ်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် စစ်ကောင်စီသည် ၎င်းတို့၏အမည် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (နစက– SAC) ကို နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် အေးချမ်းသာယာရေးကော်မရှင် (နလအ–SSPC) အဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ မြန်မာအရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများအပါအဝင် အစုအဖွဲ့များစွာမှ စစ်ကောင်စီအမည်ပြောင်းလဲခြင်းသည် နိုင်ငံတကာဖိအားများကို ရှောင်ရှားရန်နှင့် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရာတွင် နိုင်ငံရေးအသိအမှတ်ပြုမှုနှင့် ထောက်ခံအားပေးမှုများရရှိရန်အတွက် လုပ်ဆောင်သည့်အရာများစွာထဲမှ တစ်ခုသာဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ကြသည်။

မြန်မာအရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံတကာ ကရင်လူမှုအသိုက်အဝန်းများသည် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းနှင့် အစိုးရများအနေဖြင့် စစ်ကောင်စီ၏ တရားမဝင်သော၊ ယုံကြည်၍မရသော၊ ပွင့်လင်းမြင်သာ

မှုမရှိသော ရွေးကောက်ပွဲအား အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် ထောက်ခံအားပေးခြင်းမပြုလုပ်ရန် တိုက်တွန်းသည့် ထုတ်ပြန်ချက်များ ထုတ်ပြန်ခဲ့ကြပါသည်။ မြန်မာပြည်အတွင်းတွင်လည်း ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး(KNU) အပါအဝင် တိုင်းရင်းသားအစုအဖွဲ့များသည်လည်း စစ်အုပ်စု၏ရွေးကောက်ပွဲကိုဆန့်ကျင်ကြောင်းဖော်ပြခဲ့ကြပြီး ပြည်သူများမှဤရွေးကောက်ပွဲတွင် မပါဝင်ကြရန်တိုက်တွန်းသည့် လှုပ်ရှားမှုများကိုလည်း ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းဖြစ်သည့် ဥရောပပါလီမန် (European Parliament)၊ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ (UN)၊ အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (ASEAN)၊ နယူးဇီလန်၊ ဂျပန်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ ဩစတြေးလျ၊ တီမောလက်စတီ၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ တောင်ကိုရီးယား၊ အင်္ဂလန်နှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံ ဥပဒေတာဝန်ရှိသူများ၊ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အာဆီယံပါလီမန် အမတ်များ (APHR) နှင့် အခြားသောနိုင်ငံတကာအစုအဖွဲ့များစွာမှ စစ်အုပ်စု၏ အတုအယောင်ရွေးကောက်ပွဲကို အသိအမှတ်မပြုသည့် ၎င်းတို့၏ရပ်တည်ချက်ကို ဖော်ပြခဲ့ကြပါသည်။

ရွေးကောက်ပွဲပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်

ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်မှုများစွာကြားမှ စစ်အုပ်စုသည် ရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် အပိုင်း ၁၊ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် အပိုင်း၂ နှင့် ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် အပိုင်း ၃ ဟူ၍ သုံးပိုင်းခွဲ၍ ၎င်းတို့စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် စစ်အုပ်စုသည် ရွေးကောက်ပွဲကာကွယ်ရေးဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ဤဥပဒေတွင် ရွေးကောက်ပွဲကိုဆန့်ကျင်သည့်လုပ်ရပ်တစ်ခုခုကိုလုပ်ဆောင်သည့် မည်သူကိုမဆို ပြစ်ဒဏ်အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်မှ အမြင့်ဆုံး သေဒဏ်အထိချမှတ်နိုင်သည်။ ဤဥပဒေအောက်တွင် စစ်ကောင်စီ၏အတုအယောင်ရွေးကောက်ပွဲကို ဆန့်ကျင်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ရေးသားပြောဆိုသည့် ပြည်သူများစွာဖမ်းဆီးအရေးယူခံခဲ့ရပါသည်။ ထို့အပြင် စစ်အုပ်စုသည် ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီနှင့် ရွေးကောက်ပွဲကာလအတွင်း တော်လှန်ရေးအင်အားစုများ၏အုပ်ချုပ်မှု အောက်တွင်ရှိသော အရပ်သားနေရာများအား လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု၊ ဒရုန်းဖြင့်ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုနှင့် လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သောကြောင့် ထိခိုက်သေဆုံးမှုများ၊ ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများနှင့် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရမှုများစွာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ KHRG ၏ မှတ်တမ်းများနှင့် အခြားသောသတင်းဌာနများ၏ဖော်ပြချက်များအရ ပြည်သူများရွေးကောက်ပွဲတွင်ပါဝင်ရန် စစ်ကောင်စီသည် ခြိမ်းခြောက်မှုများနှင့် အခြားဖိအားပေးမှုများပြုလုပ်ခဲ့ကြပြီး မဲပေးသူများသည် လွတ်လပ်သည့်မဲပေးပိုင်ခွင့်မရှိပဲ ကြောက်ရွံ့မှုများစွာဖြင့်မဲပေးခဲ့ရပါသည်။ မှတ်တမ်းများအရ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူလူဦးရေ ၃၅ သန်းရှိသော်လည်း ရွေးကောက်ပွဲတွင်မဲပေးသူ ၁၃.၁ သန်းသာရှိခဲ့ပြီး ရွေး ကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်သည့် ဒေသမှာ ၃၉.၈၆ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိခဲ့သည်။

သမ္မတရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်း

၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် စစ်အုပ်စုကြိုးကိုင်သည့် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်မှ စစ်ကောင်စီ ကျောထောက်နောက်ခံဖြစ်သော ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ (USDP) သည် ရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရခဲ့ကြောင်း ကြေညာခဲ့ပါသည်။ မြန်မာအရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းမှ ဤရွေး ကောက်ပွဲရလဒ်ကို အသိအမှတ်မပြုကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ကြသော်လည်း ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက် နေ့တွင် ၂၀၂၁ ခုနှစ် စစ်အာဏာသိမ်းမှုကိုဦးဆောင်ခဲ့သူ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်သည် စစ်ခေါင်းဆောင်ရာထူးကိုစွန့်ပြီး လွှတ်တော်တွင် သမ္မတလောင်းအဖြစ် ရွေးကောက်ခံခဲ့ပြီး ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့တွင် လွှတ်တော်မှ စစ်ခေါင်းဆောင်ဟောင်း မင်းအောင်လှိုင်အား သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့သည်။ ဒုသမ္မတ–၁ အဖြစ်ဦးညိုစောနှင့် ဒုသမ္မတ–၂ အဖြစ်ဒေါ်နန်းနီနီအေးတို့ကိုရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့ပြီး ဦးညိုစောသည်လည်း စစ်အရာရှိဟောင်းတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ စစ်ခေါင်းဆောင်ဟောင်း မင်းအောင်လှိုင်၏နေရာကို စစ်ထောက်လှမ်းရေးခေါင်း ဆောင်ဖြစ်ခဲ့သူ ရဲဝင်းဦးကိုရွေးချယ်ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ဝန်ကြီးဖြစ် လာသူအများစုသည် စစ်အရာရှိနှင့် စစ်အရာရှိဟောင်းများဖြစ်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအစိုးရသစ်သည် အရပ်ဝတ်လဲထားသည့် စစ်အစိုးရသာဖြစ် ပြီး ၎င်းတို့၏လုပ်ရပ်များကိုမှု ပြောင်းလဲမည်မဟုတ်ပဲ အရပ်သားပြည်သူများအပေါ် အကြမ်းဖက်ချိုးဖောက်မှုများ ဆက်လက်ကျူးလွန်နေမည်ဖြစ်ကြောင်း လူအများစုနှင့် အစုအဖွဲ့များစွာမှ ဝေဖန်သုံးသပ်ကြပါသည်။

လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု

ဤခြောက်လတစ်ကြိမ် လူ့အခွင့်အရေးသတင်းလွှာတွင် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ဆက်စပ်၍ KHRG မှ ဖြစ်စဉ်တစ်ခုကို မှတ်တမ်းပြုစုထားပါသည်။ ထိုဖြစ်စဉ်သည် မူတြော် (ဖာပွန်) ခရိုင်အတွင်း ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး အသက်မပြည့်သေးသော အထက်တန်းကျောင်းတက်ရောက်နေသည့် ၁၀ တန်းကျောင်းသူ မိန်းကလေးငယ်တစ်ဦးအား အိမ်ထောင်ရှိအမျိုးသားတစ်ဦးမှ အကြိမ်ကြိမ်အဓမ္မပြုကျင့်ခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ဖြစ်ပုံမှာ အသက် (၁၇)နှစ်အရွယ် နော်ဟအ---သည် မူတြော်ခရိုင်၊ ဘူးသိုမြို့နယ်တွင်တည်ရှိသော ဃရ---ကျေးရွာရှိ အထက်တန်းကျောင်းရှိ ဒသမတန်းတွင် ပညာသင်ယူနေသည့် ကျောင်းသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူမ၏ဇာတိရပ်ရွာသည် ဘူးသိုမြို့နယ်၊ ပါးဟိုက်ကျေးရွာအုပ်စုရှိ ဃလ--- ကျေးရွာဖြစ်သည်။ သို့သော် သူမ၏မိဘနှစ်ပါးသည် ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်ရှိ ဃဝ--- ဒုက္ခသည်စခန်းတွင် နေထိုင်ပါသည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် နော်ဟအ--- သည် နှစ်ဝက်စာမေးပွဲဖြေဆိုပြီးနောက် ကျောင်းတစ်ပတ်ပိတ်သဖြင့် သူမ၏ဝမ်းကွဲရှိရာ ဃလ--- ကျေးရွာသို့ သူမ၏ကျောင်းနေဖက်သူငယ်ချင်းများနှင့်အတူ ခြေလျင်ဖြင့် ပြန်လာခဲ့သည်။ ဃရ--- ကျေးရွာမှ ဃလ---ကျေးရွာသို့ ခြေလျင်ဖြင့် လမ်းလျှောက်လျှင် ၁၂ နာရီခန့်ကြာပြီး ဆိုင်ကယ်ဖြင့်ဆိုလျှင် ၅ နာရီခန့်ကြာသော လမ်းခရီးဖြစ်သည်။

နော်ဟအ--- နှင့်သူမ၏သူငယ်ချင်းတစ်စုသည် ပါးဟိုက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဃသ--- ကျေးရွာအနီးရှိ တောင်ခြေသို့ရောက်သောအခါ လမ်းတွင် ဆိုင်ကယ်မောင်းနှင်လာသော အသက် (၂၇) နှစ်အရွယ် စောဟဟ--- နှင့်ဆုံခဲ့ကြသည်။ စောဟဟ--- သည် ဆိုင်ကယ်အား ၎င်းတို့အနားတွင် ရပ်လိုက်သည်။ ထိုအချိန်တွင် နော်ဟအ--- မှ ၎င်းအား ဘယ်သွားမည်နည်းဟု မေးမြန်းရာ ၎င်းမှ ပါးဟိုက်ကျေးရွာအုပ်စုရှိ ဃဟ--- ကျေးရွာသို့သွားမည်ဟု ပြန်ဖြေသည်။ ထို့နောက် နော်ဟအ--- မှ ဆိုင်ကယ်အားသလားဟုမေးမြန်းရာတွင် ဆိုင်ကယ်သည် ဃဟ--- ကျေးရွာသို့ ပို့ရမည့် အထုပ်အပိုးများကို သယ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် မအားကြောင်း ပြန်ဖြေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် နော်ဟအ--- မှ စောဟဟ--- အနေဖြင့် ဃဟ--- ကျေးရွာသို့ရောက်လျှင် ရွာသားတစ်ဦးကိုခိုင်းစေပြီး ထိုရွာသားမှတစ်ဆင့် သူမလမ်းတွင်ရောက်နေကြောင်းနှင့် သူမကိုလာကြိုပေးရန် ဃလ---ကျေးရွာရှိ သူမ၏ဝမ်းကွဲအား အကြောင်းကြားပေးပါဟု အကူအညီတောင်းခဲ့သည်။ စောဟဟ--- သည် သူ့မှာ ဆက်သွယ်ရေးစက်ရှိသဖြင့် ဃဟ--- ကျေးရွာသို့ရောက်လျှင် သူမ၏ဝမ်းကွဲအား တိုက်ရိုက်အကြောင်းကြားပေးလို့ရသည်ဟု ပြန်ပြောခဲ့သည်။ သူမအနေဖြင့် ဝမ်းကွဲဖြစ်သူမှ လာကြိုသည့်အထိ သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ယောက်ကို လာကြိုနိုင်းသည့်အချိန်တိုင်အောင် သူမလမ်းလျှောက်လာနေမည်ဟု အသိပေးစေခဲ့သည်။

စောဟဟ---သည် ဃဟ---ကျေးရွာသို့ရောက်သောအခါ မည်သူ့ကိုမျှ အသိပေးခြင်းမရှိပဲ နော်ဟအ--- ထံသို့ ပြန်လှည့်သွားခဲ့သည်။ နော်ဟအ--- နှင့်တွေ့သောအခါ၊ သူမ၏ဝမ်းကွဲသည် အလုပ်များနေသဖြင့် သူ့ကိုလာကြို ရန်မှာလိုက်သည်ဟု လိမ်ပြောခဲ့သည်။ သူမကလည်း ၎င်းအနေဖြင့် ဃလ--- ရွာရှိ သူမ၏ဝမ်းကွဲအိမ်သို့ရောက်ခဲ့သလားဟု သူ့အားပြန်မေးခဲ့သည်။ သူကလည်း အမှန်တကယ်ရောက်ခဲ့ကြောင်း ဖြေသောကြောင့် သူမသည် သူ့ကိုယုံကြည်သဖြင့် သူ့နောက်လိုက်ခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ယခင် သူမပြန်လည်သည့်အခါတိုင်းတွင် သူမ၏ဝမ်းကွဲသည် လူတစ်ဦးကို ထိုကဲ့သို့လွှတ်ပေးနေကြ ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ နော်ဟအ--- သည် စောဟဟ--- ၏ဆိုင်ကယ်နှင့် လိုက်ပါသွားချိန်တွင် သူမ၏သူငယ်ချင်းလေးဦးနှင့် အခြားအမျိုးသမီးနှစ်ဦးရှိ နေခဲ့ပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် ညနေ ၆ နာရီဝန်းကျင်ရောက်သောအခါ စောဟဟ--- သည် အခြားသောလမ်းသို့ဆိုင်ကယ်ဖြင့် နော်ဟအ--- အား ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။ ထို့နောက် တစ်နေရာအရောက်တွင် ၎င်း၏ဆိုင်ကယ်ကိုရပ်ကာ ဆိုင်ကယ်ပျက်သဖြင့် သူမကိုခြေလျင်ဖြင့် လိုက်ပို့မည်ဟု လိမ်လည်ပြောဆိုခဲ့သည်။ လမ်းအနည်းငယ်လျှောက်ပြီးနောက် ၎င်းသည် သူမကိုကိုင်ဆွဲပြီး သူမ၏ပါးစပ်ကိုသူ့လက်ဖြင့်ပိတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် နော်ဟအ--- သည် စောဟဟ--- ၏ လက်ကို ကိုက်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ စောဟဟ--- သည် သူမ၏ဝမ်းဗိုက်ကို လက်သီးဖြင့် (၁၀) ချက်ထိုးကြိတ်ခဲ့ပြီး သူမ၏ပါးကိုလည်း ကိုက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် သူမကိုသတ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ပြောဆိုခဲ့သည်။ စောဟဟ--- သည် သူမကို နှစ်နာရီခန့်ကြာသည်အထိ အဓမ္မပြုကျင့်ခဲ့သည်။ လမ်းခရီးတစ်လျှောက်တွင် စောဟဟ---သည် သူမအား စုစုပေါင်း (၅) ကြိမ် အဓမ္မပြုကျင့်ခဲ့သည်။

ထို့နောက် စောဟဟ--- သည် နော်ဟအ--- အား သူမ၏ဝမ်းကွဲအိမ်ရှိရာ ဃလ--- ကျေးရွာအထိ လိုက်ပို့မပေးတော့ပါ။ ထို့ကြောင့် နော်ဟအ--- သည် ခြေလျင်ဖြင့်တစ်နာရီခန့်ကြာ လမ်းလျှောက်၍ ပြန်ခဲ့ရသည်။

ထို့နောက် ည ၉း၃၀ ဝန်းကျင်ခန့်တွင် သူမသည် ဝမ်းကွဲအိမ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ပြီး သူမ၏ဝမ်းကွဲအား အကြောင်းစုံကို ပြောပြခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဝမ်းကွဲဖြစ်သူသည် အချက်အလက်များကိုစုဆောင်းကာ သူမ၏မိခင်ဖြစ်သူနှင့်အတူ (နော်ဟအ--- ၏ အဒေါ်) ပါးဟိုက်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအား သွားရောက်တွေ့ဆုံ၍ အမှုဖြစ်စဉ်ကိုပြောပြခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ကရင်အမျိုးသားရဲတပ်ဖွဲ့ (KNPF)များသည် ဤသတင်းကိုကြားသိရသောအခါ မှုခင်းကိုလက်ခံ၍ အစီအစဉ်ဆွဲပြီး စောဟဟ--- ကို သွားရောက်ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၎င်းအား ပါးဟိုက်ကျေးရွာအုပ်စုရှိ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) ဌာနရုံးသို့ ပြန်လည်ခေါ်ဆောင်လာကာ စစ်ဆေးမေးမြန်းမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ထိုမှတဆင့် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် KNPF ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် စောဟဟ--- အား ဘူးသိုမြို့နယ်၊ ဘူးအားဒဲကျေးရွာအုပ်စုရှိ KNPF ရဲစခန်းသို့ ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက်သူ့အား ချက်ချင်းအကျဉ်းချခဲ့သည်။ ဤမှုခင်းအား စစ်ဆေးချိန်သည် ၁ လခွဲကြာမြင့်ခဲ့ပြီး ထိုအတောအတွင်း စောဟဟ---သည် ထိုအကျဉ်းထောင်ထဲ၌သာနေခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် စောဟဟ--- အား ခရိုင်အဆင့် KNPF အကျဉ်းထောင်သို့ လွှဲပြောင်းပို့ဆောင်ခဲ့သည်။ ခရိုင်တရားရုံးမှ စောဟဟ--- အား ထောင်ဒဏ်၊ ငွေဒဏ်နှစ်ရပ်စလုံးစီရင်ချက် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ငွေဒဏ်အနေဖြင့် စောဟဟ---သည် ထိုင်းဘတ် ၁၀၀,၀၀၀ ပေးဆောင်ရမည်ဖြစ်ပြီး ထောင်ဒဏ်မှာ (၁၂) နှစ်ကျော် ကျစေခဲ့သည်။

စောဟဟ---သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ချိန်အတွင်း အရက်သေစာ သုံးဆောင်ထားကြောင်းသိရှိရသည်။ စောဟဟ--- သည် ဒွယ်လိုးမြို့နယ်၊ နားကိုခီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ဃအ---ကျေးရွာတွင် နေထိုင်ပါသည်။ စောဟဟ--- သည် မိန်းမနှင့် ကလေးနှစ်ဦးရှိသော အိမ်ထောင်သည်အမျိုးသားတစ်ဦးလည်းဖြစ်သည်။ ယခင်က ၎င်းသည် ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA) တပ်မဟာ(၅)၏ စစ်သားဟောင်းတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ KNLA စစ်သားအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ်အတွင်း တပ်စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်မှုများ ပြုလုပ်သောကြောင့် သူ့ကို KNLA မှအပြစ်ပေးအရေးယူပြီး တာဝန်မှထုတ်ပယ်ခဲ့ပြီးနောက် ၎င်းနေထိုင်ရာ ဃအ---ကျေးရွာတွင် အရပ်သားအဖြစ် ပြန်လည်နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဒေသခံအာဏာပိုင်များသည် နော်ဟအ--- ကို ပါးဟိုက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဃဟ--- ကျေးရွာရှိ ဃဟ--- ဆေးခန်းသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ အရေးပေါ်သားဖွားစောင့်ရှောက်မှု (EmOC) မှ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတစ်ဦးက သူမကို အရေးပေါ်သန္ဓေတားဆေးများဖြစ်သော (ECP) များဖြင့် ကူညီပေးခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဃရ---ကျေးရွာရှိ ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး (KWO) မှလည်း သူမကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးခဲ့သည်။ သူမအနေဖြင့် ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ကျောင်းပြန်လည်တက်နိုင်ခဲ့သည်။ သူမ၏ကျောင်းဆရာ/မများနှင့် သူငယ်ချင်းများသည်လည်း သူမကို အားပေးစကားပြောပေးကြသည်။

သူမအနေဖြင့် စိတ်အားမငယ်ရန် သူမ၏လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းမှလည်း သူမကို အားပေးစကား အမြဲပြောပေးလေ့ရှိပြီး ပညာရေးကိုဆက်လက်ဆည်းပူးရန်နှင့် ဘဝကိုဘယ်တော့မှအရှုံးမပေးရန် အမြဲအားပေးလေ့ရှိသည်။ သူမအနေဖြင့် အလားတူကျူးလွန်ခြင်းမျိုး အခြားအမျိုးသမီးငယ်များအပေါ် ထပ်မံမဖြစ်ရလေအောင် သူမ၏အမှုကို ထိရောက်စွာအရေးယူဆောင်ရွက်ပေးစေလိုကြောင်းနှင့် သူမကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့် ဤလူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရမှုကို အခြားသူများ သိရှိကာကွယ်နိုင်စေရန် ဤအကြောင်းအရာများအား မျှဝေပေးစေလိုကြောင်း ပြောခဲ့သည်။

▶▶ ▶▶ စာမျက်နှာ ၁၄ မှ အဆက်

နောက်ဖြစ်စဉ်တစ်ခုမှာ ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့တွင် KNLA ပူးပေါင်းတပ် PDF တို့သည် စစ်ကောင်စီ ခြေလျင်တပ်ရင်း (ခလရ-၃၂) ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သောကြောင့် နံနက် ၁၁ နာရီအချိန်တွင် စစ်ကောင်စီသည် လက်နက်ကြီး (၈၁ မမ) နှင့် (၁၂၀ မမ) တို့ဖြင့် ပြန်လည် ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နို့တကောမြို့ နယ်၊ နို့တကောကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ ဃည---ကျေးရွာနှင့် ဃတ---ကျေးရွာအတွင်းသို့ ဗုံးသီးများ ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့သည်။ ထိုအထဲမှ ဗုံးသီးတစ်လုံးသည် နို့တကောမြို့နယ်၊ နို့တကောကျေးရွာအုပ်စု၊ ဃည--- ကျေးရွာရှိ အသက် ၃၈ နှစ်အရွယ် နော်အဃ---၏ အိမ်အနီးတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲသောကြောင့် သူမ၏အိမ်ခေါင်မိုး၊ အုန်းပင်များနှင့် ကွမ်းသီးပင်များ ထိမှန်ပျက်စီးခဲ့သည်။

ဘားအံခရိုင်

ဤခြောက်လအတွင်း၌ ဘားအံခရိုင်တွင် လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ဖြစ်စဉ်မှာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့ နံနက် ၉ နာရီအချိန်ခန့်တွင် သဃ်န်းညီနောင်ဗျူဟာကုန်း မှ လက်နက်ကြီး (၈၁ မမ) ဖြင့် ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်ခဲ့ရာတွင် ဗုံးသီး (၁)လုံးသည် ဖာအံခရိုင်၊ တနေးချား(နဘူးမြို့နယ်)၊ ထီးဝါးဘောအုပ်စု၊ ဃထ---ရွာအတွင်းကျပေါက်ကွဲခဲ့ပါသည်။ ဗုံးသည် နော်အဂ--- ၏အိမ်ရှေ့တွင် ကျသောကြောင့် သူမ၏အိမ်၊ နော်ဟသ--- အိမ်ခေါင်မိုးနှင့် ဆိုင်ကယ် (၃)စီး ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ပါသည်။ လက်နက်ကြီးမကျမီ ရွာလူကြီးသည် ဒရုန်းတစ်စီးပျံဝဲနေသည်ကိုမြင်သောကြောင့် ရွာသားများကို သတိနှင့်နေရန် သတင်းပို့ခဲ့သောကြောင့် နော်အဂ-- နှင့် သူမ၏ ကလေးနှစ်ယောက်သည် အခြားနေရာသို့ တိမ်းရှောင်နိုင်ခဲ့သောကြောင့် ထိခိုက်မှုမရှိခဲ့ပါ။ ထိုနေ့သည် ရွာသူရွာသားများအနေဖြင့် ခရစ်စမတ်ပွဲကျင်းပမည့်နေ့ရက်ဖြစ်သဖြင့် ဘုရားရှစ်ခိုးမည့်အစီအစဉ်များ ရှိခဲ့သော်လည်း ခရစ်စမတ်ပွဲမတိုင်မီ လက်နက်ကြီးကျ သောကြောင့် ရွာသူရွာသားများသည် ရွာအပြင်သို့ တိမ်းရှောင်ခဲ့ရသည်။

KHRG ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့
ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏အသံများကိုမှတ်တမ်းပြုစုခြင်း

ဤမှတ်တမ်းပြုစုခြင်းလမ်းညွှန်သည် ပြည်သူတစ်ဦးချင်းစီအနေဖြင့် မိမိပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖြစ်ပျက်နေသော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ကနဦးမှတ်တမ်းပြုစုနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများအား အသိပေးတင်ပြလိုပါက အောက်ပါလိပ်စာများသို့ ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။

အီးမေးလ် – info@khrg.org

ဖုန်းနံပါတ် – +66 (0) 85–268–5519
+66 (0) 81–924–1032